

Modtagne høringsvar til lovforslag om ændring af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

1. Kommunernes Landsforening, KL
2. FTF
3. Danske Universiteter
4. Landsforeningen LEV
5. Socialpædagogernes Landsforbund
6. Fag og Arbejde, FOA
7. Landsorganisationen i Danmark, LO
8. Danske Professionshøjskoler
9. Danske Regioner
10. Børnerådet
11. Akademikernes Centralorganisation, AC
12. Dansk Magisterforening, DM
13. SOPHIA
14. Danske Handicaporganisationer, DH
15. Rådet for Socialt Udsatte
16. Børne- og Kulturchefforeningen
17. BUPL
18. Pædagogstuderendes Landssammenslutning, PLS
19. Dansk Psykologforening
20. Danmarks Lærerforening
21. Dansk Mejeriingeniør Forening
22. Dansk Arbejdsgiverforening.

Styrelsen for videregående uddannelser og uddannelsesstøtte
JURA@vus.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

Med lovforslaget ophæves nugældende lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog. Det sker på baggrund af en politisk forståelse mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Enhedslisten, juni 2013. Med baggrund i lov om professionshøjskoler ventes senere udstedt bekendtgørelse om uddannelsen til pædagog.

KL's bemærkninger til lovforslaget knytter sig derfor til lovforslagets bemærkninger med baggrund i den politiske forståelse, jf. oven for.

KL støtter de overordnede reformsigtelinjer, herunder 1) højere faglighed, 2) handlekompetencer og bedre sammenhæng til praksis, 3) øget specialisering med mere arbejdsmarkedsrelevans og 4) styrkede tværprofessionelle kompetencer. Disse reformmål kan – såfremt de understøttes af en målrettet styrkelse af uddannelseskvaliteten på professionshøjskolerne – give uddannelsen et nødvendigt fagligt løft. Med den ønskede virkning, at pædagogens kernefaglighed udvikles og ekspliciteres.

Det er positivt, at uddannelsen videreføres som en enhedsuddannelse samtidig med, at der som det nye gives bedre mulighed for, at den studerende kan specialisere inden for de tre foreslåede specialiseringsretninger, a) småbørnspædagogik, b) skole- og fritidspædagogik og c) social- og specialpædagogik. De udvidede muligheder for specialisering kan således bidrage til en tydeligere kernefaglighed, og dermed understøtte kommunernes vifte af højt specialiserede tilbud på det sociale område, men i lige så høj grad understøtte udviklingen af almenpædagogiske tilbud.

Den 20. august 2013

Sags ID: SAG-2013-00776
Dok.ID: 1728566

HEC@kl.dk
Direkte 3370 3422
Mobil 2138 5620

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1/2

KL ser derfor positivt på udviklingen af den nye specialiseringsprofil inden for skole- og fritidspædagogik bl.a. begrundet i pædagogernes nye opgaver i tilknytning til folkeskolen.

KL lægger dog megen vægt på, at den foreslåede specialiseringsmodel understøtter kommunernes fokus på bl.a. tidlig indsats (forebyggelse, trivsel, børn og unge med særlige behov osv.). For disse indsatser gælder, at de ligesom øvrige inkluderende tiltag i høj grad sker inden for rammen af normalområderne. Derfor er det af helt central betydning, at også pædagogstuderende med specialiseringer inden for småbørnspædagogik og skole- og fritidspædagogik opnår social- og specialpædagogiske kompetencer i nødvendigt omfang.

Der bør desuden være særlig opmærksomhed på professionshøjskolernes faglige forudsætninger for at udbyde de tre specialiseringsretninger. KL ser derfor positivt på, at det fremgår, at de enkelte professionshøjskoler skal dokumentere den nødvendige faglige kvalitet som forudsætning for at kunne udbyde de tre specialiseringsretninger.

Fordelingen af studerende på de tre specialiseringer skal ske i overensstemmelse med arbejdsmarkedets efterspørgsel. Ansvar for foreslås placeret hos professionshøjskolerne.

Dette ansvar bør efter KL's opfattelse placeres hos kommunerne – konkret i regi af de Kommunale KontaktRåd (KKR). Det er et centralt nugældende princip, at det er et aftageransvar at vurdere det fremtidige arbejdskraftbehov. Således er det i dag kommunernes opgave (konkret via KKR) – jf. aftale indgået med det daværende Undervisningsministerium af 30. november 2006 – at indstille dimensioneringen af pædagoguddannelsen til ministeriet. Med denne placering af dimensioneringsopgaven vil det være naturligt, at KKR – i dialog med professionshøjskolerne - også tillægges ansvaret for at bestemme fordelingen af studerende på de tre specialiseringer.

KL forventer derfor, at gældende aftale, jf. oven for fortsat respekteres – og gerne, at aftalen fæstes i den kommende bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Erik Nielsen

Kristian Wendelboe

x

2

FTF høringsvar om pædagoguddannelsen.

Pædagogerne har en helt central rolle i at løfte mange vigtige velfærds- og socialpolitiske opgaver. En reform af pædagoguddannelsen, der yderligere kan understøtte kvaliteten i opgaveløsningen er derfor velkommen. FTF er dog stærkt bekymret for dele af forslaget til den nye uddannelse. Den meget tidlige specialisering allerede efter første år stiller spørgsmålstegn ved om den studerende kan opnå de nødvendige grundlæggende kompetencer. Samtidig er det afgørende at specialpædagogik i forhold til børn og unge bliver et obligatorisk og vægtet område i alle specialiseringer.

Til Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte.

Sendt til: JURA@vus.dk d. 23.08.2013

Vedr. Høring om forslag til lov om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog.

FTF har modtaget styrelsens høring af 1. juli 2013 og har følgende bemærkninger:

Det er positivt, at der med lovforslaget lægges op til en reform af pædagoguddannelsen, der tager afsæt i det pædagogiske arbejdes centrale velfærds- og socialpolitiske rolle. FTF kan tilslutte sig de indledende formuleringer om reformens overordnede mål om, at den pædagogiske indsats skal understøtte målet om øget social mobilitet og en styrket forebyggende og udviklende indsats. Det kan bl.a. ske ved tidlig opsporing af børn, der har behov for en specialpædagogisk indsats, iværksættelse af initiativer, der styrker integration og udvikling af forskellige former for læringsmiljøer, der understøtter barnet og den unges kompetence- og udviklingsbehov.

Den gennemførte evaluering af pædagoguddannelsen har ligeledes peget på behovet for ændringer i den nuværende uddannelse bl.a. for at hæve kvaliteten i praktikken og styrke pædagogens handlekompetence.

FTF er enig i at reformen særligt skal sigte på at styrke pædagoguddannelsen på fire områder dvs. sikre højere faglighed og kvalitet, forbedre handlekompetencer og bedre sammenhæng til

praksis, øget specialisering med mere arbejdsmarkedsrelevans og styrkede tværprofessionelle kompetencer.

FTF er stærkt bekymret for om de foreslåede principper for ændringerne i pædagoguddannelsen faktisk vil understøtte den overordnede målsætning og de fire indsatsområder.

For det første vil en specialisering, der påbegyndes allerede efter første år af den 3½ årige uddannelse gøre det meget vanskeligt at opnå de grundlæggende kompetencer og kvalifikationer, der skal være de bærende i uddannelsen. Toning og specialiseringer er helt nødvendige og vigtige for at give de studerende valgmuligheder og for at matche behovet indenfor de forskellige beskæftigelsesområder på det pædagogiske område, men der er ikke efter FTF opfattelse fundet den rigtige balance mellem grundlæggende fælles kompetencer og kvalifikationer i forhold til behovet for specialisering.

En stærk og tidlig specialisering rejser også spørgsmålet om dimensionering og en mulig adgangsbegrænsning til de enkelte retninger, og her i særlig grad specialiseringen mod udsatte børn og voksne, som mange studerende traditionelt søger. Den valgte form for specialisering vil kunne medføre en overproduktion af uddannede indenfor specialisering nr. 3.

Omvendt vil en senere specialisering i uddannelsens forløb samtidig med en ændring af specialpædagogikkens placering jf. nedenstående forslag, kunne give bedre mulighed for en mere balanceret søgning til de tre retninger og dermed bedre mulighed for at professionshøjskolerne kan foretage en dimensionering, der matcher praktikpladser og behovet på arbejdsmarkedet.

Konsekvensen af en stærk og tidlig specialisering er yderligere at de færdiguddannede pædagoger bliver mindre mobile på arbejdsmarkedet. Det skal fortsat være et vigtigt mål med pædagoguddannelsen, at den færdiguddannede kan arbejde med børn, unge og voksne inden for såvel almen- som specialområdet. Mobiliteten og fleksibiliteten på det pædagogiske arbejdsmarked må ikke svækkes af en meget tidlig specialisering.

Den meget tidligere specialisering savner også en egentlig begrundelse – ikke mindst set i forhold til de øvrige professionsbacheloruddannelser. Her er der også indenfor de sidste år givet bedre mulighed for toning og specialiseringer, men typisk efter en model med en to til tre årig fælles uddannelse efterfulgt af toning eller specialiseringer på ½ til 1½ år, alt afhængig af behovet.

FTF foreslår: For at opnå en bedre balance mellem grunduddannelse og specialiseringer i den kommende pædagoguddannelse foreslås, at uddannelsen i lighed med øvrige professionsbacheloruddannelser struktureres efter en fælles del med en varighed på to år og en specialiseringsdel på 1½ år. Alternativt kan en "minimumsløsning" være at udvide fællesdelen

med én af de to 30 ECTS praktikker. FTF kan i forlængelse heraf ikke støtte muligheden for en yderligere reduktion af fællesdelen ved at skabe mulighed for at flytte 10 ECTS fra grundfag til specialiseringsdelen.

For det andet er den foreslåede indholdsmæssige specialisering efter FTF's opfattelse direkte i modstrid med et af de helt centrale velfærds- og socialpolitiske mål, nemlig tidlig opsporing af udsatte børn. En tredeling af specialiseringen, der placerer det specialpædagogiske område i retningen "Social- og specialpædagogik" målrettet børn, unge og voksne går imod den positive udvikling, der har fundet sted indenfor de sidste år, hvor specialpædagogikken i stigende grad er blevet integreret i normalområdet. Det specialpædagogiske felt skal indgå i alle tre specialiseringer men vægtes i de to første, der har fokus på børn og unge indenfor vuggestue- børnehave- og skole/fritidsområdet bl.a. for at understøtte målet om en tidlig specialpædagogisk indsats overfor børn i en særlig vanskelig social situation.

FTF foreslår: Den foreslåede specialisering C ændres til "Voksen- og socialpædagogik". Specialpædagogik skal indgå i alle tre specialiseringer og som konsekvens heraf lægges temaet om "Børn og unge med særlige behov" ind som et obligatorisk kompetencemål, der går på tværs af alle tre specialiseringer.

For det tredje er det ikke klart, hvordan kvaliteten i praktikken løftes med den foreslåede reform. Det er en væsentlig del af evalueringen af pædagoguddannelsen, at der peges på behovet for at forbedre sammenhængen mellem teori og praksis i uddannelsen samt for at sikre kvaliteten i selve praktikforløbet. Evalueringen peger bl.a. på behovet for flere uddannede praktikvejledere.

Den foreslåede observationspraktik og centrale krav til studiedage/indkaldelsesdage under praktikken er positive tiltag, men udgør en meget beskedent ændring. Den lønnede praktik vil fortsat udgøre den altovervejende del af praktikkerne i uddannelsen – i øvrigt som den eneste uddannelse på professionsbachelorområdet. For at styrke læringsmålet i praktikken bør der foretages en gradvis omlægning til SU praktik.

De to store praktikperioder foreslås begge placeret i specialiseringsdelen, hvilket yderligere vil understrege og skærpe den meget tidlige specialisering med de konsekvenser der før er nævnt. Hvis fællesdelen i uddannelsen udvides med den ene af de to 30 ECTS praktikker vil man kunne opnå, dels at den studerende opnår en bredere indsigt i det pædagogiske arbejdsfelt end det er muligt med den korte prøvepraktik, dels at styrke den studerendes grundlag for at foretage valg af specialisering.

En 30 ECTS praktik i fællesdelen vil samtidig kunne lette opgaven at tilvejebringe tilstrækkelige praktikpladser. Hvis de to store praktikperioder skal placeres indenfor specialiseringerne vil

det blive særdeles vanskeligt at skaffe det tilstrækkelige antal praktikpladser i specialisering 3 på det specialpædagogiske område, hvor det allerede i dag er en væsentlig udfordring.

FTF foreslår: For at styrke kvaliteten i uddannelsens praktik foreslås i forlængelse af evalueringen af pædagoguddannelsen, at der indføres en pligt til uddannelse af det tilstrækkelige antal praktikvejledere. Det foreslås endvidere at den ene af de to 30 ECTS praktikker flyttes til fællesdelen.

For det fjerde er det positivt, at der indgår et mål om at styrke mulighederne for tværprofessionelle elementer i uddannelsen. Flere fagprofessionelle grupper skal spille sammen for at opnå de bedste sociale og faglige løsninger hos børn og unge. Pædagogen skal samarbejde med læreren i folkeskolen, socialrådgiveren i kommunen eller sygeplejersken i primærsektoren. Samlæsning eller konkret samarbejde f.eks. i et projektføreløb kan være helt afgørende for at styrke pædagogens og de øvrige fagprofessionelle gruppers evne til samarbejde i deres kommende arbejdsfelt.

Det er imidlertid ikke særligt tydeligt i udkastet til lovbemærkninger hvordan det tværprofessionelle samarbejde under uddannelsen skal styrkes. Modulopbygningen af uddannelsen vil give bedre muligheder herfor bl.a. i form af samlæsning, men det er samtidig vigtigt at åbne for muligheder for et praktisk og konkret samarbejde.

Det tværfaglige samarbejde i uddannelserne har en række specifikke udfordringer, som indtil nu er søgt løst med forskellige tilgange og metoder. I det kommende udviklingsarbejde er det vigtigt at inddrage de hidtidige erfaringer med og redskaber til at understøtte den tværfaglige sammenhæng.

FTF foreslår: I det kommende udviklingsarbejde vil det være væsentlig at inddrage erfaringer fra andre professionsbacheloruddannelser, hvor der er opnået positive erfaringer med praktisk og konkret tværfagligt samarbejde under uddannelsen.

For det femte havde FTF gerne set at reformen af pædagoguddannelsen også havde omfattet elementer, der kan styrke uddannelsens videngrundlag. Der udvikles løbende ny viden i den pædagogiske praksis og i udviklings- og forskningsprojekter. Det sker bl.a. i regi af professionshøjskolernes forsknings- og udviklingsaktiviteter og i samarbejdet med relevante forskningsmiljøer på universiteterne. Det er imidlertid fortsat en udfordring at sikre, dels at indholdet af udviklings- og forskningsarbejdet er relevant for den pædagogiske praksis, dels at den nye viden faktisk indgår i pædagoguddannelsens videngrundlag og den pædagogiske praksis.

FTF foreslår: At der som led i det kommende udviklingsarbejde på pædagoguddannelsen sættes fokus på at sikre en løbende fornyelse af uddannelsens videngrundlag.

For det sjette er det en vigtig nyskabelse at uddannelsen skal tilrettelægges med kompetencemål og modulopbygges. Det konkrete udviklingsarbejde skal gennemføres som opfølgning på lovgivningen og bl.a. ligge til grund for udformningen af bekendtgørelsen. Der skal inddrages faglige eksperter i udviklingsarbejdet.

FTF foreslår: Det bør fremgå af lovbemærkningerne at uddannelsens forskellige interesser, herunder de faglige organisationer skal inddrages i det kommende udviklingsarbejde.

Med venlig hilsen

Bente Sorgenfrey

Formand.

Ministeriet for Forskning, Innovation og
Videregående Uddannelser

Flostræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 05
Fax 33 36 98 26
www.dkunl.dk

26. august 2013
J.nr. 2013-7510-09
MT
Dir. tlf. 33 36 98 11
mt@dkuni.dk

Høring om ophævelse af bl.a. pædagoguddannelsesloven

Danske Universiteter takker for ovennævnte, som er modtaget i høring fra Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser den 1. juli 2013.

Udkastet til lovændring har været sendt i høring til Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet, Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Copenhagen Business School og IT-Universitetet i København. Aarhus Universitet har haft en enkelt bemærkning til udkastet, som findes vedlagt.

Danske Universiteter har ingen øvrige bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Susanne Bjerregaard

From: [STUDADM Uddannelsesjuridisk Service](#)
To: [RKS](#)
Subject: VS: Høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog
Date: 21. august 2013 13:16:43
Attachments: [fesdPacket.xml](#)

Til Danske Universiteter

Aarhus Universitet takker for høringen angående forslag til lov om ændring af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser mv.

AU har noteret sig, at uddannelsen, som er adgangsgivende til visse kandidatuddannelser ikke indeholder videnskabsteori, hvilket ellers må anses for at være en fordel for de studerende, der vælger at benytte sig af muligheden for på et senere tidspunkt at tage en kandidatuddannelse.

AU har i øvrigt ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Christin Jensen
AC-fuldmægtig

Direkte tlf.: 2165 6704
E-mail: chje@adm.au.dk
<http://www.au.dk/uddkvalitet/>

AU Studier, Driftsenheden
Uddannelsessekretariatet
Fredrik Nielsens Vej 5
8000 Århus C

Fra: Helen Rasmussen [<mailto:hr@dkuni.dk>]

Sendt: 1. juli 2013 11:48

Til: AAU (aa@aa.dk); Anne Mette Schaffalitzky de Muckadell (Terp); Arne Skov Andersen; AU HR AU Hovedmail; CBS (cbs@cbs.dk); DTU (dtu@adm.dtu.dk); Helen Rasmussen; Inie Nør Madsen; ITU (journalen@itu.dk); Jonas Holst-Jensen; Lasse Højmark Petersen; Lena Scotte; Michala Tomra; Nikolaj Borg Burmeister; Rektorsekretariatet KU (rektorsekretariatet@adm.ku.dk); Rikke Skovgaard Andersen; RUC (ruc@ruc.dk); Ruth Jacobsen; SDU mailbox; Sofie Thaagaard Hyllested; Susanne Bjerregaard

Emne: Høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

Danske Universiteter
Universities Denmark

J.nr. 2013-7510-09

Den 1. juli 2013

HR/-

Til universiteterne

Styrelsen for Videregående Uddannelser
og Uddannelsesstøtte

Sendt via e-mail til: jura@vus.dk

Den 26. august 2013

D.nr. 1606-015

Sagsbeh. Thomas Gruber

Landsforeningen LEV
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Tlf. 3635 9696
lev@lev.dk
www.lev.dk

**Vedr.: Høringssvar: Forslag om bl.a. ophævelse af pædagoguddannelses-
loven**

Hermed fremsendes Landsforeningen LEVs kommentarer vedr. forslaget om bl.a. ophævelse af pædagoguddannelsesloven. LEV har ingen kommentarer til at der med forslaget sker en ophævelse af pædagoguddannelsesloven til fordel for en bekendtgørelse, hvilket er på linje med den måde de øvrige lignende uddannelser reguleres.

Nedenstående kommentarer knytter sig således til bemærkningernes skitsering af indholdet i den kommende bekendtgørelse.

Den nødvendige specialisering

Som LEVs landsformand skrev i et brev til Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, Morten Østergaard, i juni 2012, så har mange mennesker med udviklingshæmning af og til behov for forskellige former for specialiseret indsats for at få en god og meningsfuld tilværelse med udviklingsmuligheder. Det kan både dreje sig om kontinuerlige, handicapkompenserende indsatser i dagligdagen, og om mere målrettede og rehabiliterende forløb. Heri spiller veluddannet pædagogisk personale med specialindsigt og -kompetencer en afgørende rolle.

I Landsforeningen LEV er vi derfor tilfredse med, at der i forslagets bemærkninger lægges op til en bekendtgørelse med en markant styrkelse af specialiseringen i pædagoguddannelsen, herunder særligt specialiseringen i forhold til social- og specialpædagogik. Der er ikke tale om etablering af selvstændig socialpædagogisk uddannelse, men vi vurderer, at den beskrevne specialisering inden for enhedsuddannelsen har et omfang, der vil kunne styrke kvaliteten af den indsats, som ydes mennesker med udviklingshæmning.

Vi glæder os over at Regeringen og de øvrige partier i forligskredsen har lyttet til LEVs og andres argumenter for en styrkelse af den social- og specialpædagogiske faglige i uddannelsen.

Forslagets baggrund og formål

Den nye pædagoguddannelse vil få tre specialiseringer: a) Småbørnspædagogik, b) skole- og fritidspædagogik samt c) social og specialpædagogik. I LEV finder vi denne specialeopdeling velbegrunderet.

Men vi oplever ikke at denne bredde i specialerne i fremtidens pædagoguddannelse afspejler sig i forslaget bemærkninger om baggrund og formål. Her er stort set udelukkende fokus på målgruppen af børn og unge, mens behovet for en kvalificeret pædagogisk indsats i forhold til voksne eller børn med funktionsnedsættelser (samt voksne med sociale problemer eller børn og unge med særlige behov) forbigås.

Vi anbefaler at afsnittene justeres, således at disse målgruppers behov fremgår tydeligere.

Behov for involvering af brugerperspektiv og -viden

Det fremgår ikke af forslaget bemærkninger, at man vil sikre inddragelse af repræsentanter fra relevante målgrupper i forbindelse udarbejdelsen af den nye bekendtgørelse for pædagoguddannelsen – samt den efterfølgende yderligere konkretisering af uddannelsesindholdet mv.

I LEV finder vi en sådan involvering afgørende, og vi mener at der bør være tale om en involvering der rækker videre end muligheden for afgivelse af høringssvar til den kommende bekendtgørelse. De borgere (og deres pårørende), som den pædagogiske indsats skal målrettes, har omfattende og værdifuld viden, som ikke kan undværes i forbindelse med fastlæggelsen af fremtidens pædagoguddannelse. LEV deltager meget gerne i en sådan proces.

Evaluerings

Efter LEVs opfattelse bør implementeringen af den nye pædagoguddannelse følges nøje med henblik på vurdering af om de fastsatte målsætninger opnås i praksis.

LEV anbefaler, at der bl.a. etableres en form for løbende dialog- og evalueringsforum, som kan følge implementeringen af den nye pædagoguddannelse. Et sådant forum kan ligeledes udgøre en mere langsigtet feedbackmekanisme for ministerium og uddannelsesinstitutioner i forhold til de praksisnære effekter af den nye uddannelse. LEV stiller sig gerne til rådighed i forbindelse med et sådant forum eller andre evalueringsinitiativer.

Med venlig hilsen

Sytten Kristensen
Landsformand

**Socialpædagogernes
Landsforbund**
SLCSFA
Brolæggerstræde 9
1211 København K

Telefon 72 48 60 00
Fax 72 48 60 01
Email: sl@sl.dk

Girokonto 402-3951

Ref. BHD/lh
Dok.nr. 1819581

Sag.nr. 2013-SLCSFA-
01727

26. august 2013

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser
Att.: Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 K benhavn K

Mail: JURA@vus.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om professionshøjsko- ler og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

Ministeriet for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte har den 1. juli 2013 bedt Socialpædagogerne om bemærkninger til forslaget.

Socialpædagogernes Landsforbund har mere end 35.000 medlemmer, der hver dag arbejder med udsatte børn, unge og familier, mennesker med funktionsnedsættelser og mennesker med sociale og psykiske vanskeligheder. Vi har gennem flere år observeret et stadig større gab mellem de kompetencer, dimittenderne kommer ud med efter endt uddannelse og de krav, der stilles til indsatsen på det sociale område.

Socialpædagogerne har derfor gennem lang tid arbejdet på at få etableret en selvstændig socialpædagogisk uddannelse. En selvstændig socialpædagogisk uddannelse er fortsat den mest optimale løsning set fra Socialpædagogernes perspektiv. Det er den, fordi det social- og specialpædagogiske fagstof, som efterspørges af vores arbejdspladser og en række brugerrepræsentanter, kun vanskeligt nås på de 3½ år, som en professionsbacheloruddannelse er normeret til.

Socialpædagogerne mener imidlertid, at det foreliggende udspil til en ny pædagoguddannelse er et skridt i den helt rigtige retning. Den meget større specialisering, der ligger i udspillet, betyder, at der fremover uddannes tre forskellige slags pædagoger, og det sikrer et betydeligt fagligt kvalitetsløft i uddannelsen. Udspillet matcher det fokus, der er på en kvalificeret, målrettet og vidensbaseret indsats på det særlige sociale område. Et fokus, som er

nødvendigt, hvis der skal ske en udvikling af indsatsen, og indsatsen skal give resultater for de børn, unge og voksne, der har særlige behov. Udspillet matcher således også den Socialtilsynsreform, som træder i kraft ved årsskiftet.

Socialpædagogerne synes også, at udspillet er godt, fordi specialiseringen i højere grad tilgodeser de kvalifikationer, der er behov for og som efterspørges på det socialpædagogiske arbejdsmarked.

Endelig synes Socialpædagogerne, at det er en væsentlig kvalitet ved udspillet, at der er fokus på handlekompeterer og sammenhæng til praksis, og styrkede tværprofessionelle kompetencer. Dette vil efter Socialpædagogernes opfattelse styrke den socialpædagogiske faglighed på uddannelsesstederne, på praktikstederne og generelt.

Socialpædagogerne har en række forslag, som vi mener kan kvalificere det foreliggende udspil yderligere. Disse forslag har naturligvis et særligt fokus på den special- og socialpædagogiske del:

Fællesdelen

Det er Socialpædagogernes anbefaling, at fællesdelen for de studerende på den socialpædagogiske specialisering reduceres til 30 ECTS point. Det anbefales, at de 30 ECTS point på fællesdelen fordeles på grundfagene, og at første praktik gemmes til specialiseringsforløbet.

I det foreliggende udkast, i regi af en enhedsuddannelse, vil specialiseringerne (herunder den social- og specialpædagogiske) have en varighed på ca. 2½ år. Dog med mulighed for reducere af fællesdelen til 50 ECTS point (under et år).

Fastholdes denne model, anbefaler Socialpædagogerne, at lovtæksten specificerer, at de professionshøjskoler, der udbyder den social- og specialpædagogiske specialisering, udbyder en fællesdel på 50 ECTS point for de studerende, der vælger den socialpædagogiske specialisering. Derved kan der til den social- og specialpædagogiske specialisering hentes 10-20 ECTS point til den sundhedsfaglige del i socialpædagogers arbejde – en vigtig faglig dimension, som slet ikke er indskrevet i den socialpædagogiske specialisering i nærværende udkast.

Det anbefales, at psykiatri indskrives som grundfag på fællesdelen, da denne fagdisciplin har væsentlig indflydelse i såvel arbejdet inden for dag- og almenområdet og inden for det specialiserede socialområde.

Socialpædagogerne anbefaler, at grundfagene på fællesdelen samlet set har fokus på livsfaserne barndom og ungdom - herunder afvigende adfærd, der giver grund til bekymring. Således har både pædagoger og socialpædagoger behov for at opnå viden og kunne reflektere over livsvilkår for børn og unge, og moderne pædagogiske teorier omkring arbejdet med disse aldersgrup-

per. Ligeledes anbefales det, at hele lovgivnings- og konventionsrammen om henholdsvis dagområdet og det specialiserede sociale område skitseres, således at den studerende får en fornemmelse for det lovapparat, der gælder for de forskellige specialiseringer.

Beskæftigelsen med voksenpædagogik og gerontologi (viden om aldring og alderdom) er relevant for studerende på den social- og specialpædagogiske specialisering. Fællesdelen kan dog kort introducere til livsfaserne – primært med øje for den gruppe af studerende, som ikke har en basisviden om disse aldersgrupper, og som potentielt gerne vil arbejde med dem.

I det videre arbejde med fællesdelen anbefales det desuden, at procedurer for valg af specialisering bestemmes – herunder kriterier for optagelse på specialisering, hvor efterspørgslen er større end udbuddet. En mulighed er, at optagelseskriterierne består af den studerendes karaktergennemsnit for afsluttede prøver på fællesdelen kombineret med optagelsessamtaler, hvor alle der søger kommer til optagelsessamtale, således at karaktergennemsnittet ikke bliver bestemmende herfor.

Specialiseringen overordnet set

Som et led i det faglige kvalitetsløft, som den nye uddannelse er, herunder den arbejdsmarkedsrelevans som er en af grundpillerne i reformen af uddannelsen, anbefales det, at studerende med specialisering 1) får titlen *pædagog med speciale i småbørnspædagogik*, med specialisering 2) *pædagog med speciale i skole og fritidspædagogik*, med specialisering 3) *pædagog med speciale i social- og specialpædagogik*.

Valg af specialisering bør således også forpligte. Ønsker den studerende at skifte specialisering, sker det ved ansøgning om optagelse på ny specialisering fra denne specialiserings start.

Ligeledes bør fordelingen af kompetencemål på henholdsvis obligatoriske kompetencemål (udelukkende knyttet til den pågældende specialisering) og valgfrie kompetencemål (på tværs af specialiseringerne) afspejle bestræbelserne på et fagligt kvalitetsløft, således at to kompetencemål tilgår det obligatoriske, og 1 kompetencemål tilgår det valgfrie.

Den social- og specialpædagogiske specialisering

Under de tre overordnede målgrupper i den socialpædagogiske- og specialpædagogiske specialisering anbefales:

At målgruppe a) også inkluderer familier i sin titel, således at målgruppen kommer til at hedde *Børn, unge og familier med særlige behov*. Dette begrundes i, at socialpædagogers arbejde med børn og unge oftest også inkluderer arbejde med familierne. Ligeledes arbejder en del socialpæagoger konkret med familier, som får støtte, er i behandling og/eller bor på særlige familieinstitutioner.

At målgruppe b) får titlen *Mennesker med sociale vanskeligheder og psykisk sårbarhed*. Dette begrundes i, at sociale vanskeligheder, ofte med afsæt i psykisk sårbarhed, udgør et fagfelt som mange socialpædagoger arbejder i. (I ministeriets udkast til model for ny pædagoguddannelse (15. april 2013) er psykisk sårbare mennesker således også skrevet ind i målgruppe b)).

Det anbefales desuden, at der ikke nævnes eksempler på sociale vanskeligheder i titlen ovenfor (i forslaget nævnes misbrug, prostitution og hjemløshed). Karakteren af sociale vanskeligheder er imidlertid meget bred (fx også arbejdsmarkedstilknytning og relationsdannelser), og en repræsentativ eksempelække gør titlen for lang.

Under beskrivelsen af den social- og specialpædagogiske del anbefales det, at et fokus på sundhed indskrives, da den er en væsentlig faglig dimension i socialpædagogens arbejde. Sundhed fremtræder både i medicinsk forstand, i relation til den biologisk sunde krop, og i en bredere forstand, hvor sundhed handler om et sundt sind og om at leve i et sundt miljø. Det handler eksempelvis om viden om livstilssygdomme, kost og motion, diagnoser, medicinering, abstinenser, identifikation af symptomer, og seksualitet.

Ligeledes anbefales det, at kulturel forståelse indskrives i denne specialisering. Det handler om evnen til at sætte sig ind i andre kulturers tanke- og koder for opførelse, med henblik på at kunne møde disse mennesker i den kulturelle ramme de måtte befinde sig i - hvad enten vi taler etnicitet, efterværn, misbrugsafvænnelse, afsoning eller andre kulturelle kontekster.

Den sidste anbefaling til den social- og specialpædagogiske specialisering er, at der indføres en kortfattet tekst, der beskriver, at bachelorprojektet, herunder den tilknyttede praktik, produceres inden for én af de tre målgrupper. Dette skal sikre, at studerende tilegner sig en grundfaglighed inden for alle tre målgrupper, inden han eller hun arbejder mere specifikt med en målgruppe i bachelorprojektet.

Det tværprofessionelle element og bachelorprojektet

I forhold til det tværprofessionelle anbefales det, at faggrupperne socialrådgivere, sygeplejersker, fysio- og ergoterapeuter også nævnes i relation til vigtige samarbejdspartnere, på linje med at skolelærere nævnes. Delsætningen "om eksempelvis udsatte børn" anbefales slettet, da en væsentlig del af den fleksible opgavevaretagelse også handler om unge og voksne.

Bachelorprojektet anbefales forlænget til 20 ECTS point. Da vil bachelorprojektet have samme tyngde som eksempelvis på læreruddannelsen, socialrådgiveruddannelsen og sygeplejerskeuddannelsen. Dette skaber mulighed for, at bachelorprojektet kan skrives på tværs af relevante faguddannelser. I forhold til et fagligt kvalitetsløft er der desuden både signalværdi og reel værdi i at udbyde en uddannelse med mere tyngde på bachelorprojektet.

Praktikken

Det anbefales, at anden og tredje praktikperiode reduceres i antallet af ECTS point. Socialpædagogerne vurderer, at kortere praktikker giver den studerende langt bedre mulighed for læring. Det er vores opfattelse, at de lange praktikker har den indvirkning, at de studerende ikke forstår sig selv som studerende, eller bliver forstået som sådan af personalegruppen. Dette er således også en grundtanke i den studiebeskrivelse til en socialpædagogisk uddannelse, som Socialpædagogerne udarbejdede i et samarbejde med et praksisfelt, et professionshøjskolefelt og et forskerfelt.

I forlængelse af sætningen "Udvidelsen fra 3 til 4 praktikperioder skal bidrage til bedre dynamik og en hyppigere vekselvirkning mellem teori og praksis" anbefaler vi "og til udviklingssamarbejdet mellem uddannelsessted og praktiksted".

Med hensyn til vejledning i alle fire praktikker bør der indskrives en *skal* bestemmelse om, at den studerende har krav på to timers vejledning om ugen af en uddannet pædagog, og at det bør tilstræbes, at denne pædagog har uddannet sig til praktikvejleder gennem diplommodul på en professionshøjskole. Etiske forudsætninger for det pædagogiske og det social- og specialpædagogiske arbejde bør, sammen med iagttagelse/observation af barnet, den unge eller den voksne, have fylde i vejledningen.

Ligeledes bør der indskrives nærmere bestemmelser for afsluttende prøver i relation til praktikken.

Udbud og dimensionering

Det anbefales, at der knyttes nærmere bestemmelser for professionshøjskolernes dokumentation ved udbud af særskilte specialiseringer, for at sikre et kvalificeret grundlag. Et eksempel er den tværprofessionelle aktivitet – at det kan dokumenteres, at der udbydes fælles undervisning med studerende fra beslægtede faggrupper. For studerende på den social- og specialpædagogiske specialisering kunne dette være socialrådgivere, sygeplejersker, ergo- og fysioterapeuter.

Indledende afsnit i 1. Lovforslagets baggrund og formål

Afslutningsvis vil vi gerne pointere et problem, som vi ser i denne tekst, idet den har en snæver repræsentation - der er fokus på dagområdet og børn. I forlængelse af den nuværende sætning "Vuggestue- og børnehavealderen er det tidspunkt, hvor børn er mest sårbare og mest modtagelige for støtte og indflydelse, der kan understøtte dem i deres udvikling" anbefales følgende sætning: "Ligeledes skal unge og voksne, der har særlige sociale udfordringer, eller har en funktionsnedsættelse, som fordrer en særlig foranstaltning, støttes". Langt størstedelen af socialpædagoger i Danmark arbejder således med unge og voksne, og for en række af disse har den forebyggende indsats ikke slået til, eller også har forebyggende indsatser ikke relevans (fx i

forhold til senhjerneskedede). Således er det også misvisende at skrive: "Alle skal sikres mulighed for et godt liv – blandt andet via en forbyggende indsats på det sociale område". Sætningen efter bindestregen foreslås slettet.

Afsluttende bemærkninger

Som det fremgår af indledningen til dette høringsbrev, ser vi mange gode takter i det udspil, der er kommet. Set med vores øjne er det et skridt i den helt rigtige retning.

Vi ser i Socialpædagogerne frem til det kommende arbejde med ny og specialiseret uddannelse og stiller os meget gerne til rådighed som ressource i kvalificeringen af specialiseringen inden for det social- og specialpædagogiske område.

Venlig hilsen

Benny Andersen
Forbundsformand

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Fuldmægtig
Kirsten Lippert
Bredgade 43
1260 København K

Høringssvar til forslag om ændring af lov om professionshøjsko- ler og lov om Danmarks Evalueringsinstitut

Hermed følger FOA – Fag og Arbejdes bemærkninger til ovenstående lovændring og de medfølgende bemærkninger til lovforslaget.

Dato:
27.08.2013

FOA – Fag og Arbejde finder det positivt, at man med lovforslaget be-
varer pædagoguddannelsen som en enhedsuddannelse, med det første
år som en fælles grunduddannelse.

Ref.:
Jaks/Givi

Vi er umiddelbart positive overfor en øget specialisering, men finder at
den foreslåede specialisering, som fylder 2/3 af uddannelsen, er alt for
vidtgående. Det almindelige dagtilbudsområde skal i dag rumme børn
med funktionsnedsættelse og børn med sociale vanskeligheder, hvilket
gør det nødvendigt at pædagogerne har en stor viden om social- og
specialpædagogik. Omvendt har pædagoger på specialområdet også
behov for et godt kendskab til børn og unges normaludvikling.

Derfor foreslår FOA – Fag og Arbejde, at den fælles grunduddannelse
udvides således, at de studerende forinden specialiseringen får et stør-
re kendskab til de forskellige specialiseringsretninger, inden de foreta-
ger deres endelige valg.

Vi er også positive overfor indførelsen af en fjerde praktikperiode, men
havde gerne set, at praktikken på den nye pædagoguddannelse var
overgået til SU-finansiering i lighed med de øvrige professionsbache-
loruddannelser. Vi mener, at de studerende i højere grad skal have tid
til refleksion, fordybelse og læring når de er i praktik, frem for at være
en del af normeringen.

FOA – Fag og Arbejde

På vegne af
Jakob Sølvhøj
Formand for pædagogisk sektor

FOA

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon 4697 2626
Telefax 4697 2300

Kontonr. 5301-0476807

E-mail
foa@foa.dk
a-kassen@foa.dk

www.foa.dk

Sendt på mail til:
jura@vus.dk

Sagsnr. 11-26
Vores ref. EKH/nvd
Deres ref.
Den 27. august 2013

LO's bemærkninger til forslag til lov om ændring af professionshøjskoler og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

LO har 1.juli modtaget ”forslag til lov om ændring af professionshøjskoler og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog” i høring. I den forbindelse har LO følgende bemærkninger:

Vedrørende selve lovforslaget

LO kan tilslutte sig den foreslåede ændring, således at pædagoguddannelsen fremover er reguleret via en bekendtgørelse og ikke et lovkompleks.

Vedrørende almindelige bemærkninger til lovforslaget

LO har følgende generelle kommentarer til bemærkningerne:

LO ser den i de almene bemærkninger foreslåede ramme for ændring af pædagoguddannelsen, som et skridt i den rigtige retning, da LO har støttet etableringen af en selvstændig socialpædagogisk uddannelse. LO finder, at arbejdsmarkedsbehovet for en styrket indsats på de socialpædagogiske områder er veldokumenteret, og at klarere uddannelsesprofiler kan styrke muligheden for at rekruttere bredere blandt potentielle ansøgere.

Med forslaget gives der muligheder for specialisering inden for enhedsuddannelsens rammer. LO mener, at dette kan tydeliggøres ved mere konsekvent at sikre det socialpædagogiske perspektiv i uddannelsens formål og overordnede beskrivelse (f.eks. også i områdebeskrivelserne A - D). I den foreliggende indledning er der alene stærk fokus på almenområdet og alene børn og unge, og dette bør altså udvides til også at omfatte det specialiserede sociale område, herunder arbejdet med voksne.

LO har derudover en række mere konkrete forslag til konkretisering af den kommende pædagoguddannelsesbekendtgørelse:

LO vil opfordre til at det vurderes om de læringsmæssige mål kan styrkes ved at afkorte anden og tredje praktikperiode, ligesom LO vil pege på, at de læringsmæssige mål kunne støttes ved at praktikken – ligesom ved de øvrige professionsbacheloruddannelser – blev SU-finansieret.

LO vil endelig anbefale at bachelorprojektet – i stil med en række af de øvrige professionsbacheloruddannelser – forlænges til 20 ECTS points.

LO vil desuden pege på nødvendigheden i, at der sikres tilstrækkelige tyngde i de faglige miljøer på de udbydende uddannelsesinstitutioner, evt. gennem at sikre en målrettet opbygning af de nødvendige faglige ressourcer.

Med venlig hilsen

Ejner K. Holst

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K
Att. Kirsten Lippert

J.NR.: 2012-1-0087

Vores ref.: BT

Mail: bt@uc-dk.dk

Telefon: 33 38 22 00

27. august 2013

Høringsvar over udkast til lovforslag om bl.a. ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

Danske Professionshøjskoler takker for indkaldelsen til høring over udkast til lovforslag om bl.a. ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog. Vi har følgende bemærkninger:

Indledningsvist vil vi gerne kvittere for et godt udkast til en styrket ny pædagoguddannelse. Pædagoger varetager en række af velfærdssamfundets helt centrale opgaver. Meget forskning viser, at en kompetent varetagelse af de pædagogiske funktioner er grundlæggende for velfærden, og det pædagogiske arbejde har stor betydning for de livsvilkår, danske borgere har. Fremtidens pædagoger skal i langt højere grad end tidligere kunne stå i spidsen for udviklingen af den pædagogiske praksis og være innovativ i forhold til metoder og institutionsformer. Udviklingsarbejdet skal ske på et systematisk grundlag og i samarbejde med en række andre aktører. Det stiller høje krav til kompetencer inden for evaluering, dokumentation, kommunikation, innovation og tværprofessionelt samarbejde.

Pædagoguddannelsen er ubetinget landets største videregående uddannelse. I sommeren 2013 har professionshøjskolerne til sammen tilbudt mere end 5.300 unge en studieplads på pædagoguddannelsen.

Vi finder det positivt, at alle seks udbydere af pædagoguddannelsen får mulighed for at udbyde den nye uddannelses tre specialiseringsretninger. Det bør dog ekspliciteres, at vægtningen mellem de tre specialiseringer og i den forbindelse sikring af praktikpladser foregår i samarbejde mellem professionshøjskolerne indbyrdes og i samarbejde med aftagerne.

Foreningen ser positivt på den uddannelsesmodel, der er spillet ud med, og vi finder, at uddannelsen vil kunne understøtte, at målene om højere faglighed og kvalitet, styrkede handlekompeterer og bedre sammenhæng til praksis, øget specialisering og større arbejdsmarkedsrelevans og styrkede tværprofessionelle kompetencer opfyldes. Foreningen ser gerne, at formålsformuleringen for uddannelsen moderniseres. Det er vigtigt, at formålet tydeligt understreger, at pædagoger opnår stærke kompetencer i innovation og løbende udvikling af den pædagogiske praksis, samt at pædagoger på selvstændig vis skal kunne lede pædagogiske processer i samarbejde

Professionshøjskolerne
Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K.
Tlf. 33 38 22 00
Fax 33 38 22 09
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

de med andre. Det er kompetencer, der bliver stadig vigtigere på det pædagogiske arbejdsmarked.

Hertil vil foreningen gerne understrege vigtigheden af professionshøjskolernes øgede muligheder for selv at udfylde rammer og udvikle toninger og særlige forløb i tæt og forpligtende samarbejde med aftagerfeltet, f.eks. ved selv at definere de valgfrie kompetencemål og inddrage de studerende i professionshøjskolens udvikling og forskning via eksempelvis bachelorprojektet. Dette vil sikre en dynamisk uddannelse med en høj faglighed.

Vi finder det positivt, at uddannelsesmodellen baserer sig på en afbalance-ret og fleksibel fordeling mellem fællesdel og specialiseringsdel.

Foreningen finder desuden, at det er vigtigt at prioritere de æstetiske, praktiske og musiske elementer samt uddannelse til arbejdet med innovation højt i en ny uddannelse. Vi mener ikke, at det er tilstrækkeligt at henvise disse fagområder til de valgfrie og tværgående kompetencemål i specialiseringsdelen, men finder det væsentligt, at disse fagområder tildeles mindst sammen antal ECTS som i den nuværende uddannelse. Derudover bør der gives mulighed for nytænkning og nye sammensætninger af fag og fagligheder i forhold til æstetiske lærings- og udtryksformer, der skal fundes fagligt i udviklingsarbejder, der tager afsæt i en kreativ og innovativ tilgang, der ikke nødvendigvis er bundet af de nuværende linje/aktivitetsfag, men i højere grad fokuserer på formålet med det pædagogiske arbejde, herunder de tre specialiseringer.

Vi vil desuden især fremhæve praktikken. I udkastet er praktikken blevet styrket ved, at der er indført en særlig observationspraktik i tilknytning til bachelorprojektet. Ændringen skal sikre, at der indgår praksiselementer i bachelorprojektet, bl.a. gennem øgede krav om selvstændig indsamling af empiri i praktikken. Målet er at øge uddannelsens kobling af teoretisk viden til praksis og derved øge dimittendernes handlekompetencer. Foreningen finder denne ændring meget væsentlig i forhold til at hæve uddannelsens faglige niveau.

For at opnå styrkede handlekompetencer og et højere fagligt niveau ser foreningen dog meget gerne, at der sker en egentlig nytænkning af praktikmodellen. En afkortning af praktikken ville kunne skabe rum i uddannelsen til styrkelse af andre områder som fx tværprofessionelt samarbejde, kommunikation og forsøgs- og udviklingsarbejde – det kunne hensigtsmæssigt gøres ved at udvide bachelorprojektet. Foreningen ser også meget gerne praktikken opdelt i flere og kortere praktikforløb for at muliggøre et større kontinuerligt samspil mellem praktikken og uddannelsens øvrige elementer, ligesom en sådan ændring ville øge mulighederne for international studentermobilitet.

Der bør gives mulighed for, efter drøftelse med ministeriet, at praktikken kan gennemføres i såvel offentlige som private institutioner og virksomheder.

Vi finder det desuden hensigtsmæssigt, at rykke alle tre praktikperioder for at skabe den bedst mulige sammenhæng mellem læringsrummet i praktikken og læringsrummet på uddannelsesstedet. Vi mener, at 1. praktik bør ligge sidst på 1. semester for at sikre denne sammenhæng, samt at 2.

J.NR.: 2012-1-0087

Vores ref.: BT

Mail: bt@uc-dk.dk

Telefon: 33 38 22 00

Professionshøjskolerne
Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K.
Tlf. 33 38 22 00
Fax 33 38 22 09
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

praktik bør placeres i 2. halvdel af 3 semester og 1. del af 4. semester. Det synes uhensigtsmæssigt, at den studerende skal starte sin specialisering med en praktik, da den studerende således ikke har nogle faglige indsigter i sin specialisering, inden han/hun skal være udøvende inden for specialiseringen. Hvis 2. praktik rykkes til 2. halvdel af 3. semester, kan den studerende få en introduktion til specialiseringen inden praktikken og kan således i højere grad få mulighed for at forholde sig såvel handlende som analyserende til sin praktik, hvilket kan styrke kompetencerne til refleksion. Ligeledes vil det være hensigtsmæssigt, at 3. praktik flyttes til 2. halvdel af 5. semester og 1. halvdel af 6. semester for at skabe bedre sammenhæng mellem de to læringsrum.

Foreningen finder tillige, at der bør stilles krav om formaliseret samarbejde mellem Professionshøjskolerne og aftagerne om en kvalitetssikring af pædagoguddannelsen. Prøver i praktikforløbene understreger behovet for at overveje praktikvejledernes (vejlederne på praktikstederne) uddannelsesniveau, som er meget varierende. Der bør indgås aftale om uddannelse af praktikvejledere for at styrke kvaliteten af praksisdelen. Desuden vil foreningen tale for, at der indføres afsluttende prøver for de tre praktikker, idet en prøve kan være med til at skabe tydelighed i fastsættelsen af læringsmålene for dette element af uddannelsen.

Bachelorprojektet er i udkastet ændret fra 12 ETCS-point i den nuværende uddannelse til 15 ETCS-point. Ændringen går i en positiv retning og vil give en styrkelse af uddannelsens faglige niveau. Foreningen ser dog gerne, at bachelorprojektet udvides yderligere til 20 ETCS-point svarende til flere af uddannelserne inden for professioner, som færdiguddannede pædagoger forventes at have et udstrakt samarbejde med i fremtiden, herunder læreruddannelsen, hvis bachelorprojekt udgør 10-20 ETCS-point, og socialrådgiveruddannelsen og sygeplejerskeuddannelsen, hvor bachelorprojekterne udgør 20 ETCS-point.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at uddannelsen skal styrkes med et tværprofessionelt element, der skal understøtte samarbejde mellem velfærdsprofessionerne. Foreningen finder, at dette er meget relevant, og vi finder, at det er nødvendigt, at det tydeliggøres, at der bliver skabt mulighed for, at den studerende kan uddanne sig tværprofessionelt, fx ved at følge moduler på læreruddannelsen eller uddannelsen til socialrådgiver eller ved, at pædagoguddannelsen tilbyder tværprofessionelle moduler. Kravene til det tværprofessionelle element bør ekspliciteres i bekendtgørelsen.

I relation til målsætningen om tværprofessionelle kompetencer ønsker foreningen at give en kommentar i et mere fremadrettet perspektiv: Arbejdet med uddannelsespolitiske reformer pågår løbende for de enkelte uddannelser. At der samtidig er et stærkt øget fokus på at understøtte sammenhængene mellem og på tværs af de enkelte uddannelser – både for at muliggøre sammenhængende fleksible forløb for de studerende og for at understøtte dimittenders tværprofessionelle samarbejdskompetencer – peger i retning af, at der kan være et behov for at tænke uddannelsernes grundstrukturer ind i en sammenhæng. Danske Professionshøjskoler arbejder for øjeblikket med denne udfordring for vores grunduddannelser.

J.NR.: 2012-1-0087

Vores ref.: BT

Mail: bt@uc-dk.dk

Telefon: 33 38 22 00

Professionshøjskolerne
Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K.
Tlf. 33 38 22 00
Fax 33 38 22 09
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

Foreningen har desuden følgende konkrete forslag til formuleringerne i lovteksten:

Fællesdelen

Fællesdelen, som består af grundfag og 1. praktik, bør benævnes *pædagogens grundfaglighed*.

Vi finder det positivt, at kønsdimensionen får særlig opmærksomhed, men finder tillige, at internationalisering og chancelighed bør nævnes som områder, der skal have et særligt fokus som en del af grundfagligheden.

Specialiseringerne

Vi mener, at det i alle specialiseringerne bør ekspliciteres, at den studerende skal have viden om etik og værdier, eftersom pædagogers arbejde altid involverer handlinger, der har og får konsekvenser for andre og bliver udfoldet i en ulige magtrelation, f.eks. mellem det 0-5-årige barn og den voksne pædagog.

Under den overordnede indholdsbeskrivelse af specialiseringen *Småbørns-pædagogik* finder vi, at der i sætningen "*Formålet er at uddanne pædagoger, der har særlige kompetencer til at skabe et miljø, hvor omsorg, udvikling og læring skaber optimale betingelser for et stimulerende og trygt børneliv*", bør indsættes en sætning om udvikling af sociale kompetencer til at kunne indgå i fællesskaber. I det næste afsnit, hvor den særlige viden som pædagoger med denne specialisering vil opnå, mener foreningen, at kreativitet bør nævnes som et vigtigt element. Vi finder ligeledes, at det vil være relevant at forebyggelse og opsporing af mistrivsel samt viden om sundhedsfaglige indsatser medtages under denne specialisering, så pædagoger kan være med til at forebygge små børns høje sygelighed.

Skole- og fritidspædagogik

Foreningen finder, at ordet skolebørn suppleres med udtrykket "andre livsarenaer i børne- og ungdomslivet". Pædagoger, der gennemfører denne specialisering, bør opnå særlige kompetencer, der retter sig mod børn og unge i 6-18-årsalderen, hvilket både omhandler børn og unge i skoleroller, men også de mange andre livsarenaer, hvor der er brug for særlige pædagogiske kompetencer.

I afsnittet, hvor de forskellige funktionsområder for denne specialisering er nævnt, finder Danske Professionshøjskoler, at det opsøgende arbejde bør nævnes, da denne funktion er væsentlig i pædagogarbejdet. Desuden finder vi, at forebyggelse og opsporing af eventuel mistrivsel hos børn og unge også bør indgå som elementer, som pædagoger med specialiseringen skole- og fritidspædagogik bør tilegne sig en særlig viden om.

Social- og specialpædagogik

Af dette afsnit fremgår det, at pædagoger med denne specialisering skal opnå særlige kompetencer til bl.a. at udvikle børn med særlige behov, ligesom pædagoguddannelsen skal give pædagogerne kompetencer til at sikre udvikling for unge og voksne. Vi finder, at der med disse formuleringer sker en objektgørelse af de brugere, der henvises til. Vi mener ikke, at pædagoger kan udvikle eller sikre en udvikling af andre mennesker, men skabe rammer, der gør det muligt for brugerne at udvikle sig. Teksten bør derfor ændres til, at formålet er at uddanne pædagoger, der kan skabe rammer for brugernes udvikling.

J.NR.: 2012-1-0087

Vores ref.: BT

Mail: bt@uc-dk.dk

Telefon: 33 38 22 00

Professionshøjskolerne
Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K.
Tlf. 33 38 22 00
Fax 33 38 22 09
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

I afsnittet om specialiseringsdelen for social- og specialpædagogik finder vi, at parentesens *monofaglige kompetencer* bør udgå.

Ligeledes mener vi, at eksemplerne i det følgende afsnit om obligatoriske og valgfri kompetencemål bør udgå.

Tilrettelæggelse af praktikken

I teksten om første praktikperiode, hvor den studerende kommer ud og stifter bekendtskab med den pædagogiske hverdagspraksis, finder vi, at ordet "*oplever*" bør udgå. Det bør fremgå af teksten, at den studerende skal deltage i praksis.

I teksten om 4. praktikperiode mener vi, at benævnelsen observationspraktik skal ændres. Observation peger på en bestemt tilgang til indsamling af empirisk materiale, hvilket vi finder for snævert. Vi mener derfor, at en ændring af benævnelsen til "*undersøgende tilgang*" åbner en mulighed for en nyttig mangfoldighed i formerne for empiriindsamling.

Foreningen ser med glæde frem til at deltage i arbejdet med at udfolde og beskrive den nye pædagoguddannelse i de samarbejdsfora, som ministeriet har etableret med deltagelse af aktørerne på uddannelsesområdet.

Med venlig hilsen

Erik Knudsen
Formand

J.NR.: 2012-1-0087

Vores ref.: BT

Mail: bt@uc-dk.dk

Telefon: 33 38 22 00

REGIONER

Til
Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Att.: Kirsten Lippert

27-08-2013
Sag nr. 12/1809
Dokumentnr. 38262/13
Mette Holm Sørensen
Tel. 35298325/22222157
E-mail: mhs@regioner.dk

Høring vedrørende lovforslag om reform af pædagoguddannelsen

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte har den 1. juli 2013 bedt Danske Regioner om at kommentere lovforslag om reform af pædagoguddannelsen.

Der tages i det følgende forbehold for den politiske behandling af hørings svaret.

Generelle bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er fremsat som følge af aftalen om en ny pædagoguddannelse, der indebærer en reform af den eksisterende uddannelse. Formålet med reformen af pædagoguddannelsen er, at kommende pædagoger i højere grad opnår specialiseret praksisviden og færdigheder. De bliver dermed bedre rustet til blandt andet at sikre den indsats, der er behov for på det specialiserede socialområde og i psykiatrien. Regionerne ser derfor positivt på etableringen af en ny pædagoguddannelse, herunder særligt på den øgede specialiseringsmulighed, som vil give en mere kvalificeret faglighed til de nyuddannede og dermed kan styrke indsatsen på det specialiserede sociale område. For regionerne, som driver en række højt specialiserede sociale tilbud og har ansvaret for psykiatrien, er det afgørende, at pædagogerne får styrkede kompetencer til at støtte og rehabilitere børn, unge og voksne med meget komplekse sociale og/eller psykiske problemer.

En styrkelse af det tværfaglige samarbejde i uddannelsen ses ligeledes som en klar forbedring ved den nye pædagoguddannelse, der på det specialiserede socialområde vil kunne understøtte samarbejdet med andre relevant

Dampfærgevej 22
Postboks 2553
2100 København Ø

T 35 29 83 33
F 35 29 83 37
E regioner@regioner.dk

faggrupper, herunder f.eks. socialrådgivere og sygeplejersker samt den tværfaglige indsats for borgerne med fokus på "det hele menneske".

Side 2

Endelig betragtes det som en styrkelse af uddannelsen, at praktikperioderne øges fra tre til fire, hvoraf størstedelen af den samlede praktik afvikles i relation til specialiseringen.

Kompetencemål

I lovforslaget angives det i afsnittet om kompetencemål, at en nærmere beskrivelse af det faglige indhold/kompetencemål udarbejdes i forlængelse af lovforslaget og udmøntes i en bekendtgørelse. Der lægges op til, at dette vil ske i samspil med sektorens faglige eksperter. Det er i den forbindelse en klar forventning, at regionerne bliver inddraget i dette arbejde.

Udbud og dimensionering

Der lægges i lovforslaget op til, at professionshøjskolerne indenfor institutionens samlede dimensionering for pædagoguddannelsen skal vægte de tre specialiseringer efter arbejdsmarkedets behov. I den forbindelse får professionshøjskolerne sammen en national forsyningsforpligtelse i forhold til at sikre et samlet udbud og en samlet volumen af de tre specialiseringer, der sikrer arbejdsmarkedets behov over hele landet.

Regionerne ser to problematiske forhold i denne model. Det er dels problematisk, at det er professionshøjskolerne, der er ansvarlige for at beskrive kommunernes og regionernes behov for uddannet arbejdskraft, og dels er det problematisk, at den enkelte professionshøjskole samtidig har mulighed for at justere fordelingen mellem de tre specialer lokalt efter egen vurdering. De to forhold i samspil kan få den uheldige effekt, at de studerendes umiddelbare ønsker i praksis kommer til at veje uforholdsmæssigt tungt i styringen af volumen indenfor de tre specialer. Behovet for uddannet arbejdskraft og fremskrivning af dette bør være den tungest vejende faktor i dimensioneringen af de tre specialer. I den forbindelse ligger der en væsentlig opgave hos skolerne i forhold til at vejlede og oplyse de studerende inden for denne ramme.

Opgaven med at beskrive/vurdere kommunernes og regionernes behov for uddannet arbejdskraft bør i stedet placeres i de eksisterende praktikpladsfora, som allerede er nedsat i fællesskab mellem de fem regioner og KKR.

Økonomi

Det forventes i øvrigt, at lovforslagets eventuelle merudgifter kompenseres efter gældende regler.

Side 3

Med venlig hilsen

Janet Marie Samuel
Kontorchef
Center for Sundhedspolitik, Økonomi og Socialpolitik
· Danske Regioner

Børnerådet

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K

København den 28.08.2013
J. nr. 3.3.6/AMC

Forslag til høringssvar om ændring af pædagoguddannelsen og deraf følgende konsekvensændringer.

Børnerådet vil gerne kvittere for baggrunden og formålet med de påtænkte ændringer, særligt det påtænkte fokus på det hele menneske og deraf følgende tværfaglige indsats. Disse emner er Børnerådet stor tilhænger af. Tidlig indsats, gennemført og succesfuld skolegang og en helhedsorienteret kompetent indsats, hvor børn medinddrages, kan være afgørende for børns muligheder for et godt liv.

Børnerådet bifalder den påtænkte ændring af pædagoguddannelsen og den deraf følgende øgede specialisering af pædagoger indenfor de tre overordnede områder. Børnerådet finder det afgørende, at pædagogerne, som har kontakt med børn i så overvejende og betydningsfuld grad, er specialiserede indenfor netop det sær område, da socialfaglige kompetencer kan være altafgørende i forhold til børnenes trivsel og udvikling uanset hvilket af de tre områder, der er tale om.

Det er vigtigt, at der både i førskolespecialiseringen og skolealdersspecialiseringen indskrives en mere direkte undervisning i forhold til de mest almindelige risikoprofiler såsom socio-emotionelle, social-kommunikative, opmærksomhedsmæssige vanskeligheder, sårbare/udsatte og autisme/ADHD. Det nævnes under før-skolespecialiseringen, at man skal "opsøre og forebygge mistrivsel", mens der under skolealdersspecialiseringen er angivet, at man skal kende til "sociale kompetencer og forebyggelse". Hvis inklusionsarbejdet skal lykkes, så skal de studerende vide, hvad de skal lægge mærke til adfærds- og trivselsmæssigt, samt hvad de skal gøre pædagogisk, herunder hvilke pædagogiske strategier de kan anvende. Det bør være gældende for samtlige specialiseringer, at der tilstræbes klare målsætninger for en grundig og faglig kompetent undervisning i, hvorledes man afdækker problemer både på de adfærds- og trivselsmæssige områder, samt i handlingsstrategier og pædagogiske tiltag, til gavn for det enkelte barn. Særligt med tanke på, at der er store krav til pædagoger i forbindelse med integration af børn med alsidige problemstillinger og behov.

Under emnet social og socialpædagogik står at den studerende "skal kende serviceloven". Det er af afgørende betydning, at den studerende også kender folkeskoleloven. Da de pædagoger, som skal arbejde i relation til skolebørn med særlige behov, skal arbejde indenfor begge disse lovområder. Andre relevante love kan med fordel nævnes: herunder dele af integrations- og undlændingeloven, sundhedsloven samt retssikkerhedsloven og forvaltningsloven.

I samme afsnit om specialiseringen indenfor specialpædagogik, nævnes inklusion ikke. Det kan med fordel nævnes, at de studerende undervises i og udfordres i forhold til inklusion, herunder rettigheder, fællesskab,

Børnerådet

udfordringer og muligheder. Dette tema kunne være placeret før og i første praktikperiode, for at øge muligheden for at afprøve dette afgørende tema i praksis.

I forbindelse med emnet Udbud og dimensionering, vil Børnerådet gerne understrege betydningen af, at de studerende er rustet til arbejdet med børn og unge, herunder at den faglige og menneskelige ballast sikres. Her kunne med fordel overvejes at stille adgangskrav til pædagoguddannelsen, så det sikres, at den studerende besidder de nødvendige kompetencer til at kunne medvirke til at opnå den mest hensigtsmæssige udvikling for barnet.

Hvad angår praktik, så viser Børnerådets anbringelsesundersøgelse¹, at børn knytter sig til praktikanter på anbringelsesstedet. Det må formodes at være gældende, uanset hvilken type praktiksted, der er tale om, og om det er normal- eller specialområdet. I forbindelse med tilrettelæggelsen af praktikperioderne, er det vigtigt at sikre, at uddannelsesstedet forholder sig til, at børnene knytter sig til praktikanten, og at praktikanten og praktikstedet sammen planlægger afslutningen af praktikken. Her tænkes særligt på, at der skabes en for barnet meningsfuld overgang og afsked, herunder have fokus på opbygning af den studerendes kompetence til at planlægge, indgå i og afslutte en professionelt funderet relation. Det er af afgørende betydning for udbyttet af praktikperioderne, at der formuleres tydelige læringsmål samt tydelige krav til såvel praktikstedernes som uddannelsesstedernes opfølgning og kvalitetssikring i forhold til læringsmål og krav.

Den ekstra praktikperiode fordrer således også øget planlægning af, hvorledes børnene sikres en god oplevelse af praktikforløbet.

”Forældresamarbejde” bør være et tema på uddannelsen på alle specialiseringer, således at der under dette tema er tydelige læringsmål, og at der sikres en grundig faglig indsigt og træning på et område, som mange finder vanskeligt. Et andet tema kunne være ”Svære samtaler”, da det også er et område, som udfordrer.

Børnerådet forventer, at den øgede fokusering på krav i fagligheden vil fremgå af uddannelsesbekendtgørelsen.

Uddannelse af de studerende i konfliktløsning og konfliktnedtrappende adfærd bør prioriteres i de tre specialiseringer. Børnerådet vil her særligt fremhæve behovet for uddannelse i brugen af og minimering af magtanvendelse overfor børn og unge med særlige behov.

Det er essentielt set fra barnets perspektiv, at det også fremadrettet sikres, at der er tid og ressourcer til at give de studerende en grundig faglighed, indsigt og inspiration, så de bliver rustet til at være sammen med en mangfoldig gruppe af børn.

De kompetencer, de studerende bør tilegne sig, har nøje sammenhæng med, at man fremadrettet sikrer en høj prioritering af de studerendes muligheder for undervisningstimer, vejledning mv. i studieforløbet.

¹ ”De prøver at gøre det så normalt som muligt” Børnerådet 2012.

Det er derfor af afgørende betydning, at der er sat et tilstrækkeligt antal timer af til undervisning af de studerende.

Børnerådet

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'PL', with a horizontal line extending to the right.

Per Larsen
Formand for Børnerådet

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'S.G.H.', written in a cursive style.

Søren Gade Hansen
Chefkonsulent

18

11.

Kirsten Lippert

Fra: Kirsten Arvesen <ka@ac.dk>
Sendt: 28. august 2013 09:55
Til: V-VUS - Jura
Cc: Birgit Bangskjær
Emne: Høring over lovforslag over udkast til forslag om bl.a. ophævelse af pædagoguddannelsesloven

AppServerName: 360PROD
DocumentID: 13/021395-20
DocumentIsArchived: -1

Til Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Att.: Kirsten Lippert

Vedr. høring over lovforslag over udkast til forslag om bl.a. ophævelse af pædagoguddannelsesloven.

Det skal herved meddeles, at Akademikerne henviser til DM's høringssvar og ikke har yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Kirsten Arvesen
Sekretær

M 2535 4132
E ka@ac.dk

Akademikerne

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Peter Bangs Vej 30
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00
dm dk
dm@dm.dk

Styrelsen for Videregående Uddannelser og

Uddannelsesstøtte

Att.: Kirsten Lippert

Bredgade 43

1260 København K

27. august 2013

Sag 13-05944

Side 1/3

Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelse til professionsbachelor som pædagog.

DM takker for modtagelsen af høringen i forbindelse med ændring af pædagoguddannelsen.

DM ser frem til en ny pædagoguddannelse med høj faglighed og kvalitet, så pædagogerne tilegner sig gode handlekompetencer via en uddannelse med større sammenhængskraft til praksis.

Den gode pædagog er en både reflekterende og handlekraftig pædagog. Derfor skal det naturligvis sikres gennem hele uddannelsen, at pædagogen tilegner sig analyserende og handelsmæssige kompetencer.

Forhold og sammenhæng mellem kompetencer, moduler og tidligere faglighed.

I den kommende pædagoguddannelse arbejdes med 'kompetencer/kompetencemål', 'moduler' og 'fagligheder'. De gamle fagtænkninger er lagt til side, og det giver god mening, samtidig med at det også komplicerer forståelsen for og overblikket over uddannelsens fremtidige indhold.

DM ser frem til at underviserne skal undervise ud fra relevante tematiske overskrifter på tværs af deres faglighed – men forudser visse udfordringer i prøvningen af de studerendes kompetencer ved alle afsluttende prøver, når mange forskellige fagligheder har været i spil undervejs.

DM opfordrer derfor Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser til at arbejde for en klarere sammenhæng mellem kompetencer, moduler og fagligheder. I dette arbejde kunne man lade sig inspirere af implementeringen af ny læreruddannelse med inddragelse af netværk af undervisere. DM deltager gerne i dette arbejde.

Praktiske handlekompetencer.

At være i stand til som pædagog at handle inden for sin profession kræver, at man kan iagttage, analysere, perspektivere samt forholde sig til både etiske og moralske dilemmaer i professionen. Denne refleksive kompetence vil DM gerne opfordre til kommer højt på listen over kompetencemål, som en grundlæggende forudsætning for kvalitativ professionsudøvelse. Denne viden skal de studerende tilegne sig både i praktikken og i undervisningen for at være i stand til at handle, igangsætte, udvikle etc.

De æstetiske fag – primært de tidligere linjefag.

For at sikre pædagogernes æstetisk, aktivitetsbaserede og handlemæssige kompetencer af høj kvalitet, som evalueringen af pædagoguddannelsen pegede på som mangelfuld, bør de 2 kompetencemål, pædagogen skal prøves i på fællesdelen på første uddannelsesår, være 1 kompetencemål inden for de traditionelle teoretiske fagligheder og 1 kompetencemål indenfor de tidligere linjefagligheder.

Ligeledes bør de to obligatoriske kompetencemål på specialiseringsdelen også rumme både et kompetencemål indenfor samme tidligere linjefaglige områder – det teoretisk og det kropsligt æstetiske.

De æstetiske kropslige fag bør være: musik, drama, værksted, natur, krop/idræt og medie. Kost og hygiejne bør rettelig lægges ind under Sundhedsfagligheden i grundfagligheden. Håndværk anbefales at ligge under værksted – og biologi under natur.

Man bør overveje om 'æstetiske/kropslige' fag er den rette benævnelse for de tidligere A/K-fag og linjefag, da fagene ud over det æstetiske også rummer vigtige kulturelle, teoretisk, håndværksmæssige og handlemæssige perspektiver.

Praktikken.

DM anerkender, at praktikken bliver mere markedsorienteret på baggrund af KL og SL's ønsker til en øget specialisering. DM kan ikke spå om fremtiden, men vi frygter at mange uddannede pædagoger med socialpædagogisk fokus, ikke vil kunne sætte

deres faglighed i spil efter endt uddannelse, da inklusionstendensen medfører et større antal 'specielle' brugere i 'normale' institutioner.

DM foreslår at specialiseringen først sætter ind efter 2. praktik. Dette vil yderligere have den effekt, at presset på special/social-institutionerne for at tage praktikanter ikke bliver for stort, da et for stort antal studerende historisk foretrækker at komme i special/social-praktik.

DM anerkender behovet for en opkvalificering af de studerendes praktik. En vej frem er en decideret udprøvning. Det er dog i lovforslaget uklarer omkring, hvem der skal eksaminere og censorere udprøvningen. Praktikvejlederne i institutionerne er ikke højt nok uddannet til at forestå udprøvningen – dette vil medføre mange klager fra studerende.

Med det øgede fokus på undervisning vil underviserne i mange tilfælde ikke have særlig meget kontakt med de studerende under praktikken, så en udprøvning udelukkende foretaget af en underviser vil få en vægtning af det teoretiske refleksive i forhold til det praktisk funderede. Ministeriet bliver i den anledning nødt til at foretage de nødvendige bevillingsmæssige konsekvenser i forhold til en taxameterfinansiering, der ikke står mål med ambitionerne.

Venlig hilsen

Hans Beksgaard
Formand for Sektor for Forskning og Videregående Uddannelse

Vejle/København, 28.08.2013
SSM/MHK/bha_Prof3-Høringssvar

Høringssvar

vedr. Lov om ændring af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

Sammenfatning

Som tænketank for pædagogik og dannelse er SOPHIA selvsagt optaget af arbejdet med en ny pædagoguddannelse. Vi ønsker med dette høringssvar at stille spørgsmål og komme med kommentarer, der måske kan mane til besindighed og forhåbentlig åbne for en bredere og mere substantiel diskussion af, hvad der kan tænkes at være vigtigt i uddannelsen af pædagoger - og i arbejdet med pædagogik i det hele taget.

SOPHIA er en partiuafhængig tænketank, og vi indgår meget gerne i samarbejder omkring videreførelsen af pædagogikken og den fortsatte refleksion derover.

Marie Hyldgaard Kjeldsen,
konsulent, *stud.pæd.phil.*
Projektleder

Stig Skov Mortensen,
BA *phil.*, *stud.pæd.phil.*
Projektmedarbejder

Indhold

Kommentar til "Lovforslagets baggrund og formål"

Lovforslagets mangelfulde baggrund. Om hvordan lovforslagets begrundelse savner pædagogisk, faglig dybde og refleksion.

Kommentar til processen, herunder inddragelse af forskellige interessenter

Processens problemer. Om hvorfor ordet 'dialog' er misforstået og et konkret forslag til fremtidig praksisændring.

Kommentar til fællesdelen

Fællesdelen og faglighed. Om hvilke definitioner af dybde og faglighed, der er på spil. Og om, hvorfor man bør tage uenighed alvorligt i pædagogikken.

Kommentar til de tre specialiseringer

Specialiseringer med hvilket formål? Om, hvordan der savnes bedre begrundelser og legitimeringer af inddragelsen af specialiseringer.

Kommentar til kompetencemålsætningerne i uddannelsen

Kompetencemålenes reduceringer. Om, hvorfor kompetencemål ikke alene kan fungere som mål for pædagogisk arbejde.

Kommentar til praktik og forståelser af forholdet mellem teori og praksis

Praktik som klemt mellem teori og praksis. Om, hvordan et fokus på skellet mellem teori og praksis ikke er befordrende for praktikkens formål. Yderligere også, hvordan dette understøttes af manglen på efterfølgelse af følgegruppens anbefalinger.

Kommentar vedrørende uddannelsens forankring som kvalificerende til kandidatstudier

Den videre kvalifikation. Om, hvilke videreuddannelsesperspektiver reformen udlader at tage op.

Kommentar vedrørende tværprofessionelle kompetencer

Epistemiske problemer. Om forskellene mellem forskellige professioner og hvorledes det kan modarbejde den tværprofessionelle mulighed, der forudsættes.

Afslutning. Om hvorfor dette høringssvar er relevant.

Generelle bemærkninger

Pædagogisk fejlslutning. Om, hvorfor dette er et vigtigt høringssvar, når det handler om pædagogik og/eller dannelse.

Kommentar til "Lovforslagets baggrund og formål"

I bemærkningerne til lovforslaget står der om baggrund og formål: "Den negative sociale arv skal brydes via en tidlig indsats, så flere unge får forudsætninger for at gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse." (lovforslaget s. 1) Der er her tale om en uskøn og antipædagogisk sammenkædning af en stor og kompleks pædagogisk opgave som at støtte og hjælpe børn og unge til at udvikle hele deres potentiale uanset baggrund, og en politisk ambition om at tilgodese erhverv og arbejdsmarked. Citatet fremdrages her, da det meget tydeligt angiver, hvilket politisk formål med en ny pædagoguddannelse der ligger bag forslaget. Pædagoger skal uddannes til at fremtidssikre samfundet mod unge, der ikke er i stand til at uddanne sig erhvervskompetencegivende. Pædagogisk arbejde er med dette formål ikke til for menneskers skyld, uddannelse ej heller. Pædagogisk arbejde handler da om på metodisk vis at arbejde sig frem mod garantier for minimering af restgrupper, der ikke lever op til konkurrencestatens krav om et omskifteligt, innovativt og fleksibelt arbejdsmarked. En sådan baggrund for en reform af pædagoguddannelsen tilbagelader ingen mulighed for, at uddannelse af pædagoger kommer til at handle om grundlæggende pædagogiske eller uddannelsesmæssige spørgsmål, der sigter på at lade de studerende udforske den faglighed, de har valgt at uddanne sig i. Svarene er givet, og de studerendes udforskning og dermed refleksion og selvstændige tænkning er unødvendig.

Der lægges med forslaget op til, at pædagoguddannelsen fremtidigt reguleres i en bekendtgørelse, med det formål hurtigt og fleksibelt at kunne tilpasse uddannelsen til omverden og pædagogernes arbejdsmarked (lovforslaget s. 2). Man kan her frygte, at fleksibiliteten handler om, at pædagoguddannelsen skal uddanne til at løse de problemer, der periodisk kommer politisk fokus på i det pædagogiske arbejde, og som man via forskning mener at kunne finde evidente metodiske løsninger på. Et af problemerne er her, at mennesker bliver til forudsigelige størrelser, og dermed handler menneskelig udvikling (som vel stadig står centralt i pædagogisk arbejde?) om at nå et bestemt resultat til gavn og nytte for staten. De børn, unge og voksne, som dagligt er genstand for pædagogers arbejde, skal med andre ord nå til det samme resultat og dermed sikre indfrielsen af økonomisk styrede politiske målsætninger. Hvad er det for et demokrati? Hvad er det for en pædagogik? Man kunne i stedet søge en styrkelse af pædagogfaget, der snarere ligger i en disciplinær forankring, hvor det ikke er hensynet til et behov for kompetencer på et tilfældigt arbejdsmarked, der er afgørende, men i stedet faglighed baseret på pædagogisk dømmekraft.

Vi savner svar på, hvilke faglige baggrunde der ligger til grund for politisk at ønske sig uddannelsen til pædagog etableret på det beskrevne grundlag.

Kommentar til processen, herunder inddragelse af forskellige interessenter

Dette lovforslag er blevet til på baggrund af en evaluering udført af Rambøll og en række anbefalinger udarbejdet af den dertil hørende følgegruppe. Selvom flere af forslagets elementer svarer nogenlunde til de anbefalinger, der kommer, så vil der senere blive nævnt nogle områder, hvor forslaget ikke følger anbefalingerne og snarere går imod dem. Her skal blot nævnes, at man bør diskutere nødvendigheden af endnu en reform på et område, der ikke bare har væ-

ret udsat for mangen en omvæltning de seneste år, men hvor også Rambølls evaluering viser, at der overordnet set tegner "...sig et billede af, at dimittenderne opnår en bred vifte af relevante kompetencer, der generelt set imødekommer arbejdsmarkedets behov." (Rambølls evaluering s. 53).

Derudover har Ministeriet udsendt en pressemeddelelse med opfordring om at indsende eventuelle forslag og kommentarer til udformningen af en ny pædagoguddannelse. Det interessante ved denne pressemeddelelse er imidlertid ikke det afkast, der blot bestod af omkring 30 bidrag, hvoraf 21 blev publicerede, men det, at man fra Ministerens side øjensynligt lægger op - og inviterer - til en dialog om emnet. Her skal så nævnes, at ingen af de indsendte bidrag nævnes i forslaget, ligesom de ikke kommenteres på hjemmesiden. Hvorledes denne dialog skal opstå på baggrund af ikke-kommenterede bidrag, står således i det uvisse. Ligeledes har man forpasset muligheden for at invitere til en reel dialog, hvor man på åben vis arrangerede en konference med udarbejdelsen af forslaget som emne. Det kunne have givet et rum og en mulighed for, at man kunne have diskuteret pædagogikkens mulighed fra flere vinkler end de få, der nu ligger til grund for lovforslaget.

På baggrund af dette ønsker SOPHIA, at man i stedet gør det til kutyme, at man inviterer til større åbne møder, hvor mange kan komme til orde, og flere synspunkter kan luftes. På Aarhus Universitet har man et helt institut (Institut for Uddannelse og Pædagogik - det tidligere DPU), der beskæftiger sig med spørgsmål vedrørende pædagogik og uddannelse; måske det kunne være oplagt at placere sådanne møder i forbindelse hermed? Eller hos et af uddannelsesstederne?

Kommentar til fællesdelen

Det er uklart, om de 50-70 ECTS point placeres på 1. studieår alene, bortset fra de 10, som kan flyttes til specialiseringsdelen.

Hvis fællesdelen består af 70 ECTS fordelt 60/10 på grundfag og praktik, og man kan flytte 10 ECTS, hvordan kan man så i øvrigt komme ned på 50?

Det fremstår heller ikke tydeligt, hvordan man forestiller sig, at de studerende i fællesdelen kan nå at arbejde kvalificeret med den lange række af grundfagselementer samt basisviden inden for en endnu længere række af faglige elementer. Umiddelbart hænger det ikke sammen med den indledende bemærkning om ønsket dybde i uddannelsen. Vi mener, det er oplagt at tage en grundig debat, med mange faglige stemmer, om, hvad der menes med bredde, dybde og ikke mindst faglighed. Når helt centrale begreber inden for uddannelse bruges, som om der kun er én mulig forståelse af dem, så opstår der en ikke-uenighed, som er både et demokratisk og et fagligt problem. Den schweiziske professor i pædagogik, Roland Reichenbach, understreger ligeledes denne pointe og indskriver 'uoverensstemmelse' som væsentligt pædagogisk og demokratisk begreb. I konsensusføgende pædagogiske sammenhænge formår man ikke at skabe en respekt om det andet synspunkts berettigelse, og i ikke-uenig politik efterlader man ikke plads til at tage hensyn til de forhold, der ikke let lader sig beskrive. I stedet ender man

SOPHIA

- tænketank for pædagogik og dannelse

ofte med beskrivelser af komplekse forhold som værende indeholdt i en række kompetencer, hvilket naturligvis slet ikke står mål med virkeligheden.

Til en start vil vi fremhæve behovet for en tydeliggørelse samt en drøftelse af, hvordan man forestiller sig opnåelsen af egentlig dybde i uddannelsen?

Hvordan ser en beskrivelse af faglighed ud, som der arbejdes med begrebet i lovforslaget?

Kommentar til de tre specialiseringer

Den pædagogiske profession spreder sig over mange og forskelligartede områder og arbejdsopgaver. Derfor er det som udgangspunkt fint, og i tråd med mange ønsker fra dele af professionen, at arbejde med en øget specialisering i uddannelsen, men specialisering gør det ikke alene. Den fordybelse, der kan drømmes om her, kan blive en falsk forhåbning, hvis der ikke gøres noget ved den tilsyneladende overfladiske fællesdel. Specialisering og fordybelse kræver studerende, der har lært og har tid til at stille og studere de store spørgsmål inden for deres profession. Fx spørgsmålet om at ville noget med nogen, men med hvilken ret? Eller spørgsmål om, hvad der er det egentlige (pædagogiske) formål med vores institutioner? Der må være nogle faglige begrundelser for den valgte fordeling af fællesdel og specialiseringer; de begrundelser ser vi gerne oplyst og sat til debat.

Specialisering A. Småbørnspædagogik (0-5årige):

I bemærkningen til baggrund og formål står der, at "Vuggestue- og børnehavealderen er det tidspunkt, hvor børn er både mest sårbare og mest modtagelige for støtte og indflydelse..." (lovforslaget s. 1). Vi er sådan set enige i dette udsagn. Derfor er det også med bekymring, at vi konstaterer den manglende ydmyghed over for netop denne sårbar- og modtagelighed. Vi har i kommentaren ovenfor pointeret nødvendigheden af at kunne stille store spørgsmål til en profession. Det må vi gøre her. Hvad er formålet med samfundets institutioner for de alleryngste mennesker i vores samfund? Kan det virkelig forsvares, at et formål er, at arbejdet i institutionerne skal sikre fremtidig tilgang og gennemførelse af erhvervskompetencegivende uddannelser?

Vi ønsker en dialog om netop formålet med vores dagtilbud.

Der står om beskrivelserne af specialiseringerne, at de er overordnede. Alligevel udspecificeres nogle områder, der beskrives som særligt vigtige. Der står ikke noget om, hvorfor de valgte områder er valgt til fordel for andre. Dog kan stort set alle de valgte områder ses i tæt sammenhæng med, hvor der eksisterer politisk ønske om forebyggelse eller bedre statistikker. Opsporing og forebyggelse af mistrivsel kan ses som en afledning af de mange sager om omsorgssvigt og misbrug af børn, der med mellemrum har fejet gennem landet med den store mediestorm. Sprogtilegnelse og -stimulering hænger tydeligvis sammen med frygten for de 15%, der påstås ikke at kunne hverken læse eller regne efter 9. klasse. Inklusionsarbejde, som skal sikre færre udgifter til specialområdet og dermed en økonomisk besparelse. Det kan ikke være dårligt fx at ville opspore og forebygge mistrivsel og overgreb på børn, men det er en mærkelig atomisering af det pædagogiske arbejde at inddele det i adskilte kompetenceom-

SOPHIA

- tænketank for pædagogik og dannelse

råder. Hvis man i stedet beskrev, hvad der er hensigten med det pædagogiske arbejde med de 0-5årige, ville dialog være en mulighed, og det ville være at vise tillid til de folk, der har den faglige indsigt, der skal til for at tilrettelægge uddannelsen til pædagog.

Specialisering B. Skole- og fritidspædagogik (6-18årige):

På denne specialisering bør der allerede i overskriften signaleres, at det er fritidsdelen, der skal være fremtrædende, så der står Fritids- og skolepædagogik.

På samme vis som for de korrektioner, der blev lavet i lovforslaget til skolereformen, om placering af ansvaret for undervisningen hos læreren, bør det fjernes fra denne specialisering, at "...pædagogerne [vil] få kompetencer til at indgå i skolens samlede aktivitetsområder - herunder undervisningen - som led i en sammenhængende skoledag" (lovforslaget s. 3). Vi mener, det er en stor misforståelse af både pædagogisk og didaktisk arbejde, at det, der foregår i skolen, kan deles op i fagligt/teoretisk (som læreren så skal tage sig af) og andet/praktisk (som pædagogen så skal tage sig af). Det at undervise skolebørn i et indhold er en didaktisk opgave, som man bør uddanne til på læreruddannelsen. Det didaktiske arbejde er nok stort, men hvis man forsøger at reducere det til et teoretisk foretagende, som så senere kan understøttes af pædagogisk arbejde, falder selve didaktikken til jorden.

Taber lærerne monopolet på at varetage undervisningen? Bliver pædagogerne transformeret til 'læringsagenter' (som det synes at være sket for skolebibliotekarerne) og fritidspædagogikken integreret i undervisningen – for derfor at forsvinde?

Hvad sker der med og i børnelivet, når de skolecentrerede læringskrav bemægtiger sig hele dagen?

Der må spørges ind til og forventes en grundig dialog om, hvori pædagogisk arbejde består inden for denne aldersgruppe, hvis pædagogerne rykker ind i skolen og beskrives med udgangspunkt i lærernes arbejde i en nytte- og resultatorienteret skole?

Specialisering C. Social- og specialpædagogik:

Det fremstår uklart, om studerende, der vælger specialisering C, yderligere skal vælge mellem de tre beskrevne målgrupper, 1, 2 og 3, eller om man på specialisering C uddannes til alle tre målgrupper?

Som ved de to første specialiseringer gør det sig også her gældende, at selve det at arbejde pædagogisk med de gældende målgrupper ikke rigtig beskrives. Der klistres igen nogle ord på, som fremstår luftige og uden egentlig mening. Til forskel fra de andre specialiseringer skal de studerende her også arbejde med værdier og etik - hvordan kan man undgå det i pædagogisk arbejde generelt?

Der er alt for mange ting, som muligvis har en betydning, og hvor der er en bestemt tænkning bag, men man henledes til gisninger og formodninger, fordi tekstens forfattere oplister en masse selvfølgeligheder uden at nærme sig noget, der kunne angive et egentligt uddannelsesindhold eller formål.

Kommentar til kompetencemålsætningerne i uddannelsen

Der står i indledningen til følgegruppens anbefalinger til en ny pædagoguddannelse, at et af to fokusområder i gruppens evalueringsudbudsmateriale var, "hvorvidt uddannelsen matcher behovet for kompetencer på arbejdsmarkedet". (En styrket pædagoguddannelse s. 5). I afsnittet "Deregulering og kompetenceprofil/mål" er anbefalingen i forlængelse af det stillede spørgsmål blandt andet, at "fokus og dybde bør prioriteres" (ibid. s. 9) i uddannelsen, og at man samtidig bør sikre "et endnu højere match mellem de studerendes kompetencer, arbejdsmarkedets aktuelle behov og den nyeste pædagogiske viden." (ibid.). I lovforslaget er det tydeligt, at man har forsøgt at tage højde for netop denne match-tænkning, jf. vores kommentar til baggrund og formål.

At uddannelsen anbefales dereguleret, at der ønskes mere ro og fordybelse, og at uddannelsens indhold gøres mere svarende til uddannelsens længde og formål, ser vi som positivt. Professionshøjskoler og undervisere kunne derved muligvis få større frihed til at tilrettelægge uddannelsen, så der bliver sammenhæng i og tid til indholdet. Samtidig med tanken om deregulering kommer følgegruppen med anbefalingen om kompetenceprofiler og en omlægning af de nuværende CKF'er til kompetencemål. Disse mål skal være beskrivende for, hvilke præcist definerede kompetencer man forventer, den studerende har efter endt uddannelse – altså en tænkning om, at det, den færdiguddannede pædagog kan, kan beskrives som et læringsudbytte, som det (ganske vist i afsnittet om forholdet mellem teori og praksis) hedder i bemærkningerne til lovforslaget (lovforslaget s.5). Herved må man forvente, at evaluering og slutkontrol i virkeligheden vil blive lige så styrende for uddannelsens indhold, som CKF'erne har været, og den frihed, som dereguleringen lægger op til, reelt ikke vil være til at få øje på.

Denne sammenblanding fremstår som en konsekvens af anbefalingen om at kompetencebase-re uddannelsen. At gøre kompetencer styrende for pædagoguddannelsen handler i bund og grund om, at pædagogisk praksis anskues som situationer, der skal løses effektivt, dokumenteres og via forskning gøres evidente i fremtrædelsesform og handlemuligheder. Det handler med andre ord om, at mennesker, der har brug for pædagoger, herved bliver til størrelser, om hvem vi kan forudsige deres reaktioner i bestemte situationer, og dermed også hvad der skal gøres.

Som et minimum må det tydeliggøres og meldes åbent ud, hvad der er både fagligt og politisk formål med det intense kompetencefokus. Vi kan godt komme med et gæt, men det er meget lettere at indlede en dialog, hvis alle er ærlige om deres ærinde.

Kommentar til praktik og forståelser af forholdet mellem teori og praksis

I bemærkningerne til lovforslaget står der om omlægningen af praktikken, at "Udvidelsen fra 3 til 4 praktikperioder skal bidrage til en bedre dynamik og en hyppigere vekselvirkning mellem teori og praksis." (lovforslaget s. 4). Denne opfattelse indikerer, at teori og praksis opfattes som forskellige og adskilte tilgange til det at uddanne sig til og arbejde som pædagog.

Det er uhensigtsmæssigt at opfatte teori og praksis som to separate størrelser, der eksempelvis gennem en kunstig form som enkeltstående "...studiedage/indkaldsdage under praktikken..." skal tvinges sammen, oven i købet med de to tillægsbegrundelser, 1) "...at øge de studerendes læringsudbytte..." og 2) "...at de studerende kan opnå den viden og de færdigheder, som beskrives i kompetencemålene (slutmålene) for praktikken." (lovforslaget s.5). Teori og praksis bør opfattes som komplementære og integrerede størrelser, der samlet og med uforudsigelige svingninger udgør muligheden for at udvikle (pædagogisk) faglighed. Der gælder det forhold at "...sådan som vi omtaler tingene, således har vi også en tendens til at behandle og vurdere dem..." (Nepper Larsen, i Brinkmann m.fl. (red.) 2011, s. 99). Hvis man politisk ønsker sig, at kommende pædagogstuderende skal blive dygtige professionsudøvere, så må man holde op med at omtale teori og praksis som adskilte kompetenceelementer. Der er en tendens til (hvilket skinner tydeligt igennem i lovforslaget) at opfatte teori som en ren intellektuel aktivitet, der foregår på afstand af en praktisk virkelighed, hvor pædagogen skal forebygge og løse problemer.

Dette underbygges yderligere af, at der i lovforslaget øjensynligt ikke er taget hensyn til det forhold som såvel BUPL og PLS fremhæver (her: http://www.bupl.dk/fagbladet_boern_og_unge/nyheder/evaluering_kalder_paa_forbedring_af_paedagoguddannelsen?opendocument), nemlig, at praktikken bør finansieres gennem SU, således at den studerende reelt opfattes som en sådan og ikke inddrages som en del af normeringen. Dette er ligeledes følgegruppens anbefaling nummer 3 (En styrket pædagoguddannelse - anbefalinger fra Følgegruppen for pædagoguddannelsen, s. 7 og 11-12), og det undrer derfor, at man har valgt at efterkomme følgegruppens anbefaling om flere praktikperioder, men ikke anbefalingerne om hverken at nedsætte det samlede antal ECTS point brugt i praktik eller at gøre praktikken SU-finansieret.

I lovforslaget tydeliggøres det, hvorledes kun den første og den sidste praktik skal have karakter af studie. Her omtales, hvordan man som studerende "...oplever hverdagen i et praktiksted..." (sic!), og omkring den sidste praktik understreges det, at der er tale om en "...observationspraktik, hvor den studerende indhenter empiri...". Praktik 2 og 3 omtales derimod blot som lønnet praktik i tilknytning til specialiseringen. Herved tydeliggøres det forestillede skel mellem praktik og studie således helt konkret.

Samlet set tegner der sig et billede af, hvorledes det forestillede skarpe skel mellem teori og praksis underbygges af en rammesætning for praktikperioderne, der ikke bare går imod anbefalingerne fra følgegruppen og en lang række andre (Rambølls evaluering s. 33-34), men misforstås, idet man omtaler netop den SU-finansierede praktik som værende en mulighed for at opleve pædagogprofessionen; i stedet forholder det sig ifølge Rambøll omvendt.

Kommentar vedrørende uddannelsens forankring som kvalificerende til kandidatstudier

I reformens grundlag er der kun lagt vægt på det formål, at uddannelsen skal sikre fremkomsten af kvalificerede fagpersoner til centrale positioner i velfærdssamfundets pædagogiske arbejde. Derved mangler der en diskussion af - og en forklaring på - hvorledes det forhold, at en del studerende vælger at læse videre efter pædagoguddannelsen, medtænkes i grundlaget for

SOPHIA

- tænketank for pædagogik og dannelse

- denne reform. Det er ikke en uvæsentlig detalje, at Danmark uddanner flere og flere kandidater - ligesom der gennem oprettelsen af professionsbacheloruddannelserne også optages studerende fra andre felter end tidligere - hvilket man i dette lovforslag ikke forholder sig til.

Der henstilles derfor til, at man lader grundlaget definere ikke blot ud fra den professionsretning, som uddannelsen lægger op til, men også ud fra den kvalificering i forhold til videre studie som, der er åbnet op for.

Kommentar vedrørende tværprofessionelle kompetencer

I flere af de påbudede reformer på det pædagogiske område lægges der op til en større grad af tværprofessionelt samarbejde. Således også i denne reform, hvor det nævnes som det fjerde indsatsområde. Det synes dog ikke klart, hvorledes pædagoger på den fremtidige uddannelse forventes at tilegne sig disse 'tværprofessionelle kompetencer'. Brugen af begrebet 'kompetence' leder naturligt til en forventning om, at det her handler om en forståelse af samarbejdet som båret af en række færdigheder, der kan opøves. Denne definition lider dog under ikke at tage hensyn til en refleksion over de epistemiske diskrepanser, der konstituerer forskellen på forskellige fagligheder. Der savnes derfor en nærmere analyse af, hvorledes sådanne refleksive tilgange muliggøres gennem den nye pædagoguddannelse.

Slutteligt undrer det, at man i afsnittet om de tværfaglige kompetencer (lovforslaget s. 2) lægger vægten ikke bare på det hele menneske, men på 'det enkelte menneske'. Hvorledes skal dette forstås? Den pædagogiske tanke har netop et blik, der ser ud over såvel den enkelte som nationen og derved kan manifestere tanker om den hele verden. Derfor virker nævnte sætning noget indsnævrende for det pædagogiske landskab.

Generelle bemærkninger

Den største pædagogiske fejlslutning i dette lovforslag er således det tydelige misforhold mellem de større pædagogiske mål og så enkle kompetencebeskrivelser i et uddannelsesforløb. Man underkender på den vis det komplekse og uforudsigelige forhold, som de praktiserende indgår i, og lader i stedet enkle, kontrollerbare forhold være styrende for, hvorledes uddannelsen indrettes.

Det, vi ikke kan måle, synliggøre og dokumentere, udsættes ikke blot for værditab, det vil helt forsvinde fra tænkningen hos de professionsudøvere, som underlægges og påvirkes af det syn på uddannelse og pædagogisk arbejde, som er fremtrædende i lovforslaget.

Danske Handicaporganisationer

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
JURA@vus.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 28. august 2013
Sag 20-2013-00516-- Dok. 126473/kwk

Hørings svar fra Danske Handicaporganisationer vedr. forslag til lov om ændring af lov om professionshøjskoler og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

Danske Handicaporganisationer takker for muligheden for at komme med bemærkninger til denne høring.

Overordnet mener DH, at det er glædeligt, at der med den nye pædagoguddannelse bliver en langt større grad af specialisering. DH håber således, at uddannelsen vil give de kommende pædagoger styrkede kompetencer i forhold til at kunne imødekomme borgernes behov samt understøtte, at børn, unge og voksne med handicap bliver inkluderet i samfundslivet. I den forbindelse kunne vi godt ønske, at netop disse målgruppers behov blev skrevet tydeligere frem i lovforslagets bemærkninger om baggrund og formål.

DH anbefaler, at handicaporganisationerne inddrages i forbindelse med udarbejdelsen af den nye bekendtgørelse for pædagoguddannelsen og den efterfølgende konkretisering af uddannelsens indhold. Dette bør fremgå af bemærkningerne til lovforslaget. Eksempelvis er det vigtigt, at de kommende pædagoger under uddannelsen får viden om, hvordan de kan trække på handicaporganisationerne som ressource ift. at søge konkret viden om handicap.

Gennem DH's medlemsorganisationer har DH et godt indblik i pædagogisk praksis på mange botilbud for mennesker med handicap, og desværre er der oplevelser af, at det kan være svært for nogle pædagoger, at finde den rette balance mellem at "at være en støtte for borgeren" til alternativt "at tage over". Retten til at leve et liv, der bygger på principperne om personlig autonomi, herunder frihed til at træffe egne valg og uafhængighed af andre personer kan let kompromitteres, hvis fagpersoner overskriver deres grænse.

Det stiller krav til kompetencerne hos det pædagogiske personale på fx botilbud. Derfor ser DH gerne, at den nye specialiserede pædagoguddannelse indeholder obligatorisk læring om selvbestemmelse og indflydelse i eget liv, hvilket vi ikke ser nævnt i bemærkningerne til loven.

Endelig vil DH anbefale, at implementeringen af den nye pædagoguddannelse evalueres mhp., om der er behov for justering af uddannelsens indhold ift. at fremtidens pædagoger opnår de rette kompetencer.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'SL' with a stylized flourish.

Stig Langvad
formand

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Att.: Kirsten Lippert
JURA@vus.dk

Bredgade 25, opg. F, 4.sal
1260 København K

28. august 2013

Tlf. 4185 1344
www.udsatte.dk
E-mail: post@udsatte.dk
J.nr. nam

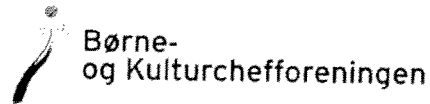
Svar på høring om ændring af pædagoguddannelsen

Rådet for Socialt Udsatte takker for høringen.

Rådet finder det positivt at ændre pædagoguddannelsen for derved at give mulighed for en specialisering og faglig dybde, som også kan komme målgruppen af socialt udsatte til gode. I Rådet for Socialt Udsattes perspektiv er det derfor særligt positivt at specialiseringen indenfor social- og specialpædagogik bl.a. retter sig særligt mod målgruppen af mennesker med sociale vanskeligheder som fx misbrug, hjemløshed og prostitution. I den forbindelse foreslår Rådet, at punkt nr. 3. b. udvides til også at omfatte mennesker med psykosociale vanskeligheder. Mange mennesker døjer med psykosociale vanskeligheder diagnosticeret eller ej, som de har behov for hjælp til, evt. i tilknytning til deres problemer med misbrug, hjemløshed eller lignende.

Med venlig hilsen

Jann Sjursen

Til:
Styrelsen for Videregående Uddannelser
jura@vus.dk

Dato: 28 /08 - 2013

Svar på høring om lov om ændring af lov om professionshøjskoler og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelse til professionsbachelor som pædagog.

Børne- og Kulturchefforeningen fremsender hermed foreningens høringssvar vedr. ændring af pædagoguddannelsen, idet vi har stor interesse i sagen.

BKF vil gerne kvittere for, at der nu sker en fornyelse af pædagoguddannelsen, som dermed forsøger at imødegå de store udfordringer, der er på såvel børneområdet som voksenområdet.

BKF støtter, at der foreslås tre specialiseringer til henholdsvis 0 – 5 års området, skoleområdet samt specialområdet, i det stærke faglige spidskompetencer er vigtige.

Men lige så vigtigt er det at grundlæggende fælles pædagogiske udfordringer står stærkt i uddannelsen, samt at de studerende får tilstrækkelige kompetencer.

Det er helt afgørende at alle retninger får viden om og prioriterer inklusionsopgaven, idet specialiseringen i langt højere grad skal trækkes ind i normalområdet, vi kalder det nyspecialisering.

Derfor er det afgørende at de studerende, der læser på den specialiserede linje, får kompetencer, der kan anvendes på normalområdet. Det handler ikke kun om at uddanne til ekskluderende specialinstitutioner for børn og unge. Det handler om også at sikre personale med specialpædagogisk viden i de inkluderende miljøer for alle børn.

Ligeledes bør alle studerende sikres kompetencer i det tværfaglige samarbejde. Derfor forslår BKF at der indføres fællesgrundmoduler for pædagogstuderende, lærerstuderende og socialrådgiverstuderende som vil kunne ruste fremtidens professionelle til tidlig opsporing og fælles forebyggende indsats til gavn for børn i udsatte positioner.

Samtidig skal BKF påpege vigtigheden af, at dimensioneringen imødegår den efterspørgsel, der er. Her vil vi særligt påpege risikoen for, at én af retningerne vil få en for høj søgning, som tilfældet var under den tidligere pædagoguddannelse. Samtidig vil vi påpege, at vi i dag oplever et faldende børnetal, som der ligeledes skal tages højde for i dimensioneringen.

For så vidt angår det faldende børnetal, oplever mange kommuner i dag at skulle aftage det samme antal pædagogstuderende i praktik, selvom der afvikles pædagoger i mange af kommunes institutioner, som følge af det faldende børnetal.

BFK vil foreslå, at det gøres obligatorisk for uddannelsesudbydere at koordinere praktik og dimensionering med de enkelte kommuner, fx i KKR-regi.

BKF bifalder den SU-finansierede praktik i 7. semester, om end vi gerne havde set yderligere SU-finansierede praktikker.

Endelig vil BKF ikke undlade at gøre opmærksom på, at der for fritidspædagogerne bør indtænkes undervisningsdidaktik, idet det således kan imødegå et behov på skoleområdet som følge af folkeskolereformen.

Med venlig hilsen

Flemming Olsen, formand for Børne- og Kulturchefforeningen
Lars Sloth, formand for foreningens Dagtilbudsnetværk
Christian L. Hansen, formand for Børne- og familienetværket
Eik Møller, formand for Skolenetværket

Til Styrelsen for Videregående
Uddannelser og Uddannelsesstøtte

Dato: 27-08-2013

Deres ref.:

Vor ref.: 04-PROF/20043

Sagsbehandler: RLA/chf

Analyseenheden

Vedr. høring over ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

Idet vi i BUPL takker for det fremsendte forslag til ophævelse af loven om pædagoguddannelse, samt de tilknyttede bemærkninger om den nye reform af pædagoguddannelsen, vil vi i det følgende først nævne én væsentlig bekymring, dernæst uddybe vores generelle vurdering af reformforslaget og efterfølgende stille specifikke spørgsmål og bemærkninger til enkelte dele af forslaget.

BUPL hilser en reform af pædagoguddannelsen velkommen. Pædagoguddannelsen er den største videregående uddannelse i Danmark, så den rummer et stort potentiale for at rykke på vigtige dannelses- og velfærdsdagsordener. Det være sig øget social mobilitet, tidlig indsats mhp. at bryde den negative sociale arv, livsduelighed og livskvalitet igennem hele livet, læring og uddannelsesparathed.

BUPL ser med bekymring på, at det er et meget snævert flertal, der står bag forslaget til den nye uddannelse, og finder det uklart, hvad partierne bag forslaget er enige om at stemme om. Det er vores ønske, at der bliver stabilitet omkring den nye uddannelse. Derfor opfordrer vi Regeringen og de to forligspartier til at søge et bredere forlig.

Den væsentligste bekymring: specialpædagogikken

BUPL har forstået på de tre ministre, at et helt centralt mål med reform af pædagoguddannelsen er at uddanne pædagoger, der tidligt kan spotte de børn, der har behov for en særlig indsats, jf. ministrenes kronik i Berlingske 19. juni 2013. BUPL's væsentligste bekymring ift. reformudspillet er, at uddannelsen ikke imødekommer selvsamme mål, når specialpædagogik udelukkende optræder i den ene af de tre specialiseringer. Overskrifterne på specialiseringerne er vigtige og bør være retvisende, for det er på baggrund af overskrifterne, studerende træffer specialiseringsvalg.

BUPL foreslår derfor, at overskriften på specialisering 3 ændres til 'Voksen- og socialpædagogik', og at specialpædagogik og målgruppe a) 'Børn og unge med særlige behov' i konsekvens heraf lægges ind som et obligatorisk kompetencemål, der går på tværs

af de tre specialiseringer. Der er flere grunde til at gøre dette. Dels svarer det til den måde specialpædagogik indgår i læreruddannelsen, og dels støttes det af den viden, vi har fra forskningen. To nye forskningsopsamlinger fra 2012 inden for henholdsvis grundskolen og udsatte børn på 0-3 års området dokumenterer betydningen af specialpædagogisk viden inden for normalområdet.¹ Forskningsresultaterne underbygges af en netop gennemført undersøgelse blandt dagtilbudsledere inden for normalområdet. 136 ledere har svaret. 97% finder det meget vigtigt/vigtigt at pædagoger på normalområdet har specialpædagogisk viden. Og 92% mener, at den nye pædagoguddannelse skal sikre den viden.²

Generel vurdering

Evalueringen af den nuværende pædagoguddannelse har vist, at der er behov for at styrke forskellige sider af uddannelsen. Derfor er reformen kærkommen. Evalueringen dokumenterede, at praktikken kræver en revision, at handlekompetencer i form af mere træning og øvelse i også de teoretiske fag er nødvendige, at faglig specialisering bør øges og at linjefagene må ændres. Evalueringsens og følgegruppens anbefalinger er delvis imødekommet i reformudspillet.

I BUPL vil vi gerne anerkende de positive ændringer i reformen, særligt hvad angår:

- Fastholdelse af en national enhedsuddannelse, der sikrer at pædagoger kan arbejde med børn, unge og voksne inden for både almen- og socialområdet
- Omfanget af specialisering er øget
- Kompetencemål erstatter centrale kundskabs- og færdighedsmål (CKF'er)
- SU-finansieret observationspraktik tilknyttet bachelorprojektet

På andre områder mener vi, reformen burde være mere ambitiøs og 'reformerende'. Særligt ift.:

- Timetal og taxameter
Aftalen omtaler ikke den helt nødvendige normalisering af pædagoguddannelsen mhp. øget timetal og taxameter på niveau med andre professionsbacheloruddannelser, der bla. muliggør mere øvelse og træning og bedre teori-praksis kobling.
BUPL ser gerne, at taxameteret på pædagoguddannelsen nærmer sig samme niveau som de øvrige professionsbacheloruddannelser.
- Praktikken
Omfang af lønpraktik bør minimeres og erstattes af SU-praktik mhp. at øge læringsudbyttet, styrke teori-praksis kobling og ligestille med andre professionsuddannelser. Vi anerkender de økonomiske vanskeligheder, der kan være forbundet med dette, men må samtidig påpege, at SU-praktik er den vigtigste enkeltændring der kan laves, for at forbedre uddannelsens kvalitet og niveau. Fra evalueringen af pædagoguddannelsen citeres: "[...] alle interviewede [giver] udtryk for,

¹ 'Effekt og pædagogisk indsats ved inklusion af børn med særlige behov i grundskolen' 2012

<http://edu.au.dk/fileadmin/www.dpu.dk/dansklæringhouseforuddannelsesforskning/SR12mapfinal0409.pdf>

'Daginstitutioners betydning for de mindste børn – en forskningsopsamling med fokus på de udsatte børn' 2012

[http://bupl.dk/iwfile/BALG-93QHYY/\\$file/Rapport_Daginstitutionens_betydning.pdf](http://bupl.dk/iwfile/BALG-93QHYY/$file/Rapport_Daginstitutionens_betydning.pdf)

² Specialpædagogisk viden omfatter bla. viden om inklusion, diagnoser, tidlig opsporing, mistrivsel og forebyggelse. Datamaterialet fra ledersurveyet er endnu ikke offentliggjort, men kan rekvireres hos BUPL, konsulent Rikke Lauth ria@bupl.dk

at idet den studerende indgår i normeringen, er der mindre tid til refleksion og den faglige fordybelse" og videre: "Endelig viser evalueringen, at der knytter sig særlige udfordringer til den lønnede praktik. Den lønnede praktik betyder, at de studerende indgår i normeringen på praktikstedet, hvilket kan gøre det svært at skabe et læringsrum for de studerende. Dette påvirker læringsudbyttet"³. BUPL mener, at reformen bliver nødt til at adressere dette forhold, hvis ambitionerne med uddannelsen skal indfries. Derudover foreslår vi i det følgende, at mindst en af de to 30 ECTS praktikker lægges i fællesdelen mhp. at styrke de studerendes grundfaglighed og kendskab til arbejdsfeltet førend specialiseringsvalget træffes.

- Specialisering

Den omfattende målgruppeorienterede specialisering på op til 2,5 år tvinger studerende til at træffe meget tidligt valg af ansættelsesområde på meget spinkel viden om professionen. Specialisering i ansættelsesområder hæmmer fleksibilitet og mobilitet på arbejdsmarkedet og svarer til, at fx sociologistuderende allerede på første studieår blev bedt om at vælge stat, kommune eller NGO som ansættelsesområde. En tidlig og målgruppeorienteret specialisering vil samtidig fastholde – og muligvis skærpe – kønsskævheder, med flest mænd på specialisering 2 og 3 og formentlig næsten ingen på specialisering 1. Dermed forstærkes det skæve mønster med en kraftig dominans af kvinder på småbørnsområdet. BUPL havde hellere set tematisk specialisering inden for de områder, som arbejdsmarkedet efterspørger, fx sprogstøtte, inklusion, musik, natur og udeliv, idræt, mediepædagogik mv.

- Liniefag

De værksteds- og aktivitetsbærende fag (liniefag) nedlægges og erstattes af primært valgfrie kompetencemål. Det er uvist, hvorvidt det i praksis vil styrke handlekompetencerne. BUPL foreslår, at de kompetencer der hidtil er udviklet gennem liniefag, sikres gennem oprettelse af en række faglige profiler, som modsvarer udviklingen på arbejdsfeltet.

Opsummering på generel vurdering

Opsummerende er det BUPL's generelle vurdering af reformudspillet, at det er positivt at der introduceres en simplere struktur, men at specialiseringerne ligner noget, der er set før. Den tredelte specialisering ligner til forveksling den tredelte børnehave-, fritids- og socialpædagogikuddannelse, der blev nedlagt i 1992 med følgende begrundelse:

"Det pædagogiske område har igennem de seneste år været kendetegnet ved målsætninger om decentralisering, integration, principper om nærhed og mindsteindgreb, tværfagligt samarbejde samt nedbrydning af traditionelle sektor og faggrænser" (Betænkning nr. 1213, 1990)

Siden er den udvikling kun blevet forstærket. Vi kan fx konstatere følgende bevægelse:

³ 'Evaluering af pædagoguddannelsen' s. 34-35, Rambøll 2012
<http://fivu.dk/publikationer/2012/filer-2012/evaluering-af-paedagoguddannelsen.pdf>

- Nedlæggelse af specialinstitutioner. Udsatte børn inkluderes i normalområdet
- Nedlæggelse af støttepædagogstillinger. Oprettelse af ressource- og inklusionspædagoger
- Ændrede visitationsprocesser og ændringer i PPR-arbejdet
- Helhedstænkning i kommuner, hvor 0-18 års området samles, inkl. diagnoser og handicap
- Skolereform, der tænker i helheder, nedbrydelse af negativ social arv og bedre forberedelse til videregående uddannelse
- Styrket pædagog-lærer samarbejde på tværs af daginstitutioner, skoler og fritidstilbud, fx som i Ny Nordisk Skole
- Efterspørgsel på faglig specialisering inden for sprogstøtte, inklusion, kreativitet, natur m.m.

Vi undrer os derfor over, at tredelingen og isoleringen af det specialpædagogiske genindføres og vi finder det fjernt fra det arbejdsmarked og den udvikling, vi kan konstatere. Det største paradigmeskift inden for det pædagogiske område, har været integration af specialpædagogikken i normalområdet i ønsket om tidlig opsporing, fremme af inklusion og sikring af lærende udviklingsmiljøer målrettet den enkeltes udviklingsbehov.

Specifikke bemærkninger og spørgsmål

De følgende specifikke bemærkninger, spørgsmål og konkrete forslag skal ses i lyset af vores ønske om at bidrage til, at pædagoguddannelsens arbejdsmarkedsrelevans styrkes, og at uddannelsen trækker i samme retning som samfundsudviklingen.

På den baggrund anmoder vi om svar på de følgende konkrete spørgsmål, som falder inden for 9 forskellige emner. Vi finder det helt nødvendigt at få belyst spørgsmålene, inden der gennemføres en ændring af uddannelsen.

1. Forholdet mellem fællesdel og specialisering

Hvordan vil reformen sikre, at fremtidige pædagoger, som fx har uddannet sig inden for specialisering 3 i 'Social- og specialpædagogik', med blot 1 års fællesdel opnår tilstrækkelig grundfaglighed og viden om almenpædagogik og børn og unges trivsel og læring til at kunne varetage stillinger inden for dagtilbudsområdet (og vice versa)?

BUPL foreslår, at fællesdelen udvides til at omfatte 50% af den samlede uddannelse, eller at der som minimum placeres en lang praktik (30 ECTS) i fællesdelen mhp. at sikre de studerende mere solidt kendskab til arbejdsfeltet før specialiseringsvalget træffes. End ikke en ihærdig og omfattende vejledningsindsats vil kunne kompensere for den for tidlige specialisering. Minimumsløsningen – den ændrede placering af praktikken – er grafisk fremstillet i det vedlagte bilag.

Reformen giver mulighed for ud fra faglige hensyn at udvide specialiseringsdelen med 10 ECTS. Hvilke faglige hensyn kan lægges til grund for at gøre 10 ECTS indhug i fællesdelens grundfag? Og hvordan sikres i så fald tilstrækkelig grundfaglighed, jf. foregående spørgsmål?

Forestiller ministeriet sig, at det fælles ansættelsesområde kan opretholdes, når specialiseringen er så omfattende som 2,5 år? Har ministeriet fx beregnet, hvor mange pædagoger der i løbet af et arbejdsliv skifter ansættelsesområde mellem fx forsorgen og dagtilbud og hvilken konsekvens den omfattende specialisering vil få for denne mobilitet? Pt. er det ca. 1000 pædagoger årligt, der skifter mellem BUPL og SL. BUPL anslår, at det svarer til, at minimum 25% af alle pædagoger skifter ansættelsesområde i løbet af et arbejdsliv. Uddannelsen bør derfor sikre den nødvendige grundfaglighed inden for alle beskæftigelsesområder for pædagoger.

BUPL foreslår, at grundfaget som minimum fastholdes på 60 ECTS.

2. Praktik

Udvidelse fra 3 til 4 praktikker begrundes i reformudspillet med behov for mere dynamik og vekselvirkning. I praksis er det dog blot 1. praktik, der er blevet en lille måned kortere, hvilket tillader en empiri-indsamlingspraktik op til bachelorprojektet. Bachelorpraktik er en god idé, men hvordan imødekommer den relativt beskedne ændring evalueringens omfattende kritik af praktikken?

Reformen omtaler desuden en skærpelse af kravene til studiedage/indkaldsdage under praktikken. BUPL er enig i, at der er behov for en markant skærpelse, og havde gerne set et mere ambitiøst og dynamisk samspil mellem uddannelses- og praktikophold som følge af nedlæggelse af arbejdspraktik, samt bedre praksiskendskab på professionshøjskolerne. Hvilke krav forestiller ministeriet sig, der kan stilles til uddannelsesinstitutionerne ifm. indkaldsdagene?

BUPL foreslår, at bachelorpraktikken udvides til 15 ECTS. Det kan ske ved at sammenlægge observationspraktikken (5 ECTS) med den i udspillet omtalte 1. praktik (10 ECTS). Herved skabes mulighed for at gennemføre udviklingsprojekter og dynamisk vekslen mellem institutionsbesøg og uddannelsesophold, som stærkt grundlag for bachelorprojektet. Samtidig må der stilles skærpede krav til professionshøjskolernes supervision af bachelorpraktikken, fx ift. metode- og procesvejledning.

Hvordan vil reformen sikre den nødvendige styrkelse af læringsdimensionen i praktikken, som evalueringen påpegede et behov for, samt den nødvendige styrkelse af koblingen mellem teori og praksis, når lønnede arbejdspraktikker fastholdes?

BUPL foreslår, at den lønnede arbejdspraktik gradvis udfases.

3. Dimensionering, regulering og adgangsbegrænsning til specialiseringerne

Det er velkendt, at langt de fleste studerende foretrækker at specialisere sig inden for udsatte borgere og socialpædagogik. Af Rambøll-evalueringen af den eksisterende pædagoguddannelse fremgår det, at 25% har specialiseringen 'Mennesker med nedsat funktionsevne' og 33% har specialiseringen 'Mennesker med sociale problemer'. Omvendt er der kun behov for ca. 30% af en årgang til det socialpædagogiske ansættelsesområde, mens

dagtilbud-, skole- og fritidsområdet tilsammen aftager ca. 70% af pædagogerne. Der kan allerede i dag konstateres mangel på praktikpladser inden for det socialpædagogiske område. Har ministeriet analyseret, om det er realistisk at finde 2x30 ECTS lønnede praktikpladser inden for det socialpædagogiske område? BUPL har fremsendt en analyse til ministeriet, som tyder på, at det ikke vil være muligt.

BUPL foreslår, at der flyttes en 30 ECTS praktik til fællesdelen, hvilket til dels vil kunne løse problemet med manglende socialpædagogiske praktikpladser, samtidig med at fællesdelen og grundlaget for valg af specialisering styrkes. Det skal sikres, at de to 30 ECTS praktikker lægges i hhv. et ulige og et lige semester. Som lønpraktikker indgår de i institutionernes normering og må derfor placeres så de kompenserer for ujævnheder i størrelsen af vinter- og sommeroptag.

Hvordan sikres det, at studerendes egne specialiseringsvalg og motivation imødekommes, når der samtidig er behov for betydelig regulering og dimensionering af specialiseringerne? *BUPL foreslår* dels, at specialisering 1 og 2 udvides med området 'udsatte børn og unge', der som tidligere nævnt foreslås lagt ind i alle tre specialiseringer, og dels at fællesdelen udvides mhp. at udskyde specialiseringsvalget. Jo senere specialiseringsvalg, jo større udligning af misforholdet mellem de studerendes (forhånds)præferencer og arbejdsmarkedets behov.

Hvilke midler vil blive anvendt til adgangsbegrænsning til specialiseringerne? BUPL fraråder, at karaktergennemsnit lægges til grund for adgangsbegrænsningen, idet det vil medføre en hierarkisering, som vil falde uheldigt ud for småbørns-/barndomsspecialiseringen. Der er behov for, at det er dygtige pædagoger, der bidrager til de første år af barnets liv, hvor barnet er allermost påvirkelig.

Reformudspillet omtaler professionshøjskolernes nationale forsyningsforpligtelse ift. volumen af de tre specialiseringer mhp. at sikre arbejdsmarkedets behov. Hvilke værktøjer tænkes anvendt? Lokale praktikpladsfora? Arbejdsmarkedsanalyser? Beskæftigelsesstatistikker?

BUPL foreslår, at man samtænker flere af disse og forholder dem til et nationalt niveau for at få et retvisende billede.

4. Specialiseringsoverskrifter

Hvordan skal studerende kunne afkode, at der i specialisering 1 og 2 er mulighed for at arbejde socialpædagogisk med udsatte børn og unge, herunder tidlig indsats og opsporing, mistrivsel, milde diagnoser og inklusion, når specialpædagogik udelukkende fremgår af specialisering 3?

Som før nævnt ser BUPL et betydeligt behov for at ændre ved specialiseringsoverskrifterne, så de i højere grad afspejler vor tids arbejdsmarked og udvikling.

BUPL foreslår derfor:

- 'Småbørnspædagogik' ændres til 'Barndomspædagogik', som både favner bredere end de allermindste 0-3 årige, har videnskabelig genklang og forventes at appellere mere til mænd.
- 'Skole- og fritidspædagogik' fastholdes, idet det favner bredt ift. målgruppe og institutionstyper og imødekommer pædagogers nye rolle ift. skolereformen.
- 'Social- og specialpædagogik' ændres til 'Voksen- og socialpædagogik', idet 'Socialpædagogik' er en dækkende betegnelse for arbejdet med de særligt udsatte børn på fx døgninstitutioner, og sammen med 'Voksenpædagogik' er det en mere korrekt betegnelse for det område, som de fleste med denne specialisering vil blive ansat inden for, nemlig voksne misbrugere, sindslidende samt fysisk og psykisk udviklingshæmmede (svære diagnoser).

5. Specialisering mhp. stærkere faglighed og arbejdsmarkedsrelevans

Kan der redegøres for, hvorfor pædagoguddannede ikke skal have viden om alle brugergrupper? I BUPL undrer vi os over, hvilken viden om det pædagogiske arbejdsmarked, der har dannet grundlag for specialiseringerne. Fortiden har vist os, at viden om én brugergruppe har påvirket og befrugtet synet på andre brugergrupper. Derfor er vi bekymrede for, at den markante brugergruppenspecialisering svækker pædagogernes udsyn og faglighed og giver blinde pletter med risiko for fejlurderinger. BUPL anerkender, at socialpædagogik har stået for svagt i den nuværende pædagoguddannelse, men vi ser en risiko for, at overkompensation giver brugergruppe-skyklapper til skade for såvel almen- som socialpædagogik.

Hvordan imødekommer specialiseringerne den tematiske specialiseringstendens, vi ser på arbejdsmarkedet? Vi konstaterer, at pædagoger og kommuner ønsker specialisering inden for fx inklusion, sprogstøtte, integration, brugerinddragelse og –samarbejde, natur, udeliv og idræt samt mediepædagogik. I reformudspillet er sådan tematisk specialisering, der kan uddanne faglige fyrtårne og ildsjæle med projektmagerkompetencer, overladt til 1-2 valgfrie kompetencemål. Det giver i BUPL's øjne ikke den øgede faglige specialisering, der er brug for.

BUPL foreslår, at der oprettes tematiske profiler på tværs af specialiseringerne inden for de førnævnte områder.

6. Handlekompetencer, øvelse og træning

I lovforslagets baggrund og formål står nævnt, at det er hensigten at styrke pædagoguddannelsen mhp. 'handlekompetencer og bedre sammenhæng til praksis'. Derudover har evalueringen omtalt behovet for mere øvelse og træning, blandt andet i de teoritunge fag, så de får mere praksisrelevans. På hvilken måde imødekommer reformudspillet øgede handlekompetencer?

7. Tværprofessionelle kompetencer

Med den nye struktur for pædagoguddannelsen, herunder modulopbygningen, er der oplagte muligheder for at samlæse fag med læreruddannelsen, socialrådgiveruddannelsen,

sygeplejerskeuddannelsen eller internationale uddannelser. Det er BUPL's opfattelse, at tværprofessionelle kompetencer og samarbejde forudsætter, at professioner lærer *med* hinanden fremfor *om* hinanden. Vi anerkender derfor intentionerne om samlæsning. Hvilke initiativer og incitament er ministeriet tænkt sig mhp. at sikre, at samlæsningen på pædagoguddannelsen også er relevant og interessant for de øvrige professionsuddannelser og omvendt?

Hvilke moduler på henholdsvis pædagoguddannelsen og de øvrige professionsuddannelser forventes at være oplagte tværprofessionelle moduler? BUPL ser fx inklusion som et oplagt tværprofessionelt modul for pædagog- og lærerstudierende.

8. Modulopbygning, indhold og kompetencemål

Med nedlæggelse af CKF'er samt indførelse af kompetencemål og modulopbygning overgår ansvaret for indholdsudfyldelsen til professionshøjskolerne. Lovforslaget nævner, at 'der skal igangsættes et fagligt funderet udviklingsarbejde'.

BUPL foreslår, at arbejdsmarkedets parter inviteres med i udviklingsarbejdet mhp. at sikre den nødvendige praksisrelevans, som vi ikke finder tilstrækkelig repræsenteret af professionshøjskolerne.

9. Uddannelsens vidensgrundlag

Lovforslaget omtaler ikke den skævhed mellem uddannelsens vidensgrundlag og den forsknings- og udviklingsaktivitet, der findes i professionshøjskolernes videnscentre og forskningsprogrammer. Der savnes fx forskning og udvikling inden for almenområdet, særligt dagtilbud.

BUPL foreslår derfor, at der stilles skærpede krav til professionshøjskolernes anvendelse af forsknings- og udviklingsmidler, så der sikres direkte sammenhæng til specialiseringernes vidensgrundlag. Både hvad angår tematikker og hvad angår undervisernes involvering i forskning og udvikling. I 2012 er der lavet to forskningsopsamlinger fra henholdsvis AKF og UCC, som beskriver problematikken.⁴

Venlig hilsen

Henning, Pedersen
Formand BUPL

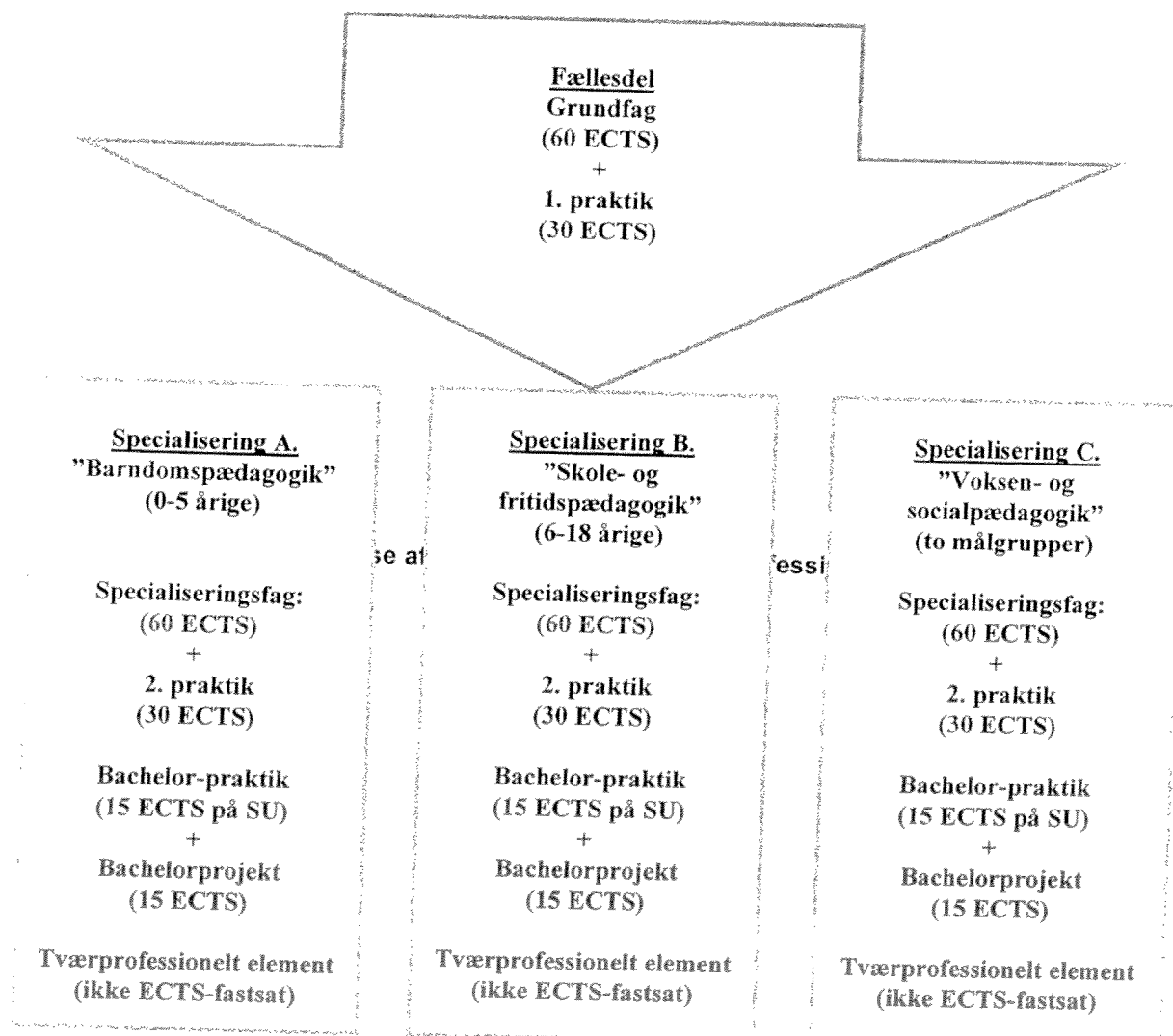
⁴ 'Kortlægning af professionshøjskolernes videnscentre', UCC 2012

<http://www.ucc.dk/public/dokumenter/TMC/Kortlaegning%20af%20professionshoejskolernes%20videnscentre.pdf>

'Professionshøjskolernes udviklingsforpligtelse, videnbasering og videncenterfunktion', AKF 2012

http://www.akf.dk/udgivelse/2012/5173_professionshoejskolernes_udviklingsforpligtelse/

Bilag: BUPL's forslag til ændringer i uddannelsesmodellen (med rødt)

Til Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte

PLS den 28. august 2013

Vedr. høring over ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

Pædagogstuderendes Landssammenslutning, (PLS) er glade for at få forslaget fremsendt til ophævelse af loven om pædagoguddannelse, samt de tilknyttede bemærkninger om den nye reform af pædagoguddannelsen. Vi ser frem til det videre samarbejde omkring pædagoguddannelsen.

I dette høringssvar vil vi komme med 4 væsentlige bekymringer, som omhandler **specialisering, praktik, sikring af regional uddannelsesdækning og timetal og taxameter.**

Under hvert afsnit vil vi stille specifikke bemærkninger og ændringsforslag til enkelte dele af forslaget.

Derefter vil vi opsummere, hvad vi i PLS kan støtte op om i reformudkastet, og hvad vi ikke kan.

Vi har vedlagt relevante bilag til reformarbejdet, som vi vil opfordre ministeriet til at læse og bruge ved de kommende forhandlinger, da disse bilag handler om dem, der har prøvet uddannelsen på egen krop, nemlig de pædagogstuderende.

Vi har arbejdet konstruktivt med den nye pædagoguddannelse siden evalueringsarbejdet blev påbegyndt. Vi har udarbejdet undersøgelser om fag og praktikken på pædagoguddannelsen samt udtaget 10 anbefalinger til en bedre pædagoguddannelse. Vi er kommet med en model over hvordan uddannelsen med fordel kan sammensættes samt kommenteret på ministeriets visionspapir. Til sidst er PLS kommet med kommentarer til udkastet til en ny pædagoguddannelse.

Vi mener, det er prisværdigt med en reform af pædagoguddannelsen, men vi er langt fra enige i alle ministeriets tiltag.

Pædagoguddannelsens kvalitet er alfa omega. Pædagoger arbejder i alle afkroge af vores velfærdsamfund og er i direkte berøring med vores lands medborgere gennem hele livet. Derfor skal uddannelsen prioriteres højt og vægtes med omhu.

I PLS undrer vi os over, og ser med skeptisk på, at det er et meget snært flertal, der står bag forslaget til den nye uddannelse, og finder det uklart, hvad deres helt klare visioner er. Vi ønsker, at det bliver en solid og holdbar ny uddannelse. Derfor anbefaler vi på det kraftigste regeringen og de to forligspartier til at søge et bredere forlig.

Specialisering

PLS anerkender, at der er brug for forøgelse af specialiseringen på vores uddannelse og det har også været et ønske i vores egne anbefalinger. Vi mener dog stadig, at fællesdelen skal fylde mest og der er stor forskel på at være generalistuddannet med en specialisering eller derimod specialistuddannet. PLS anser forslaget som en specialistuddannelse og det er ikke prisværdigt i et uddannelsesperspektiv. Det afspejler heller ikke, hvordan vores lands pædagogiske foranstaltninger er opbygget samt spiller sammen på arbejdsmarkedet.

Derfor mener PLS også, at dette forslag er en overfortolkning af Rambølls evaluering og skævvredet reformudspil på dette punkt. Det virker som om, at ministeriet ønsker, at presse en kandidatuddannelse ind på professionsbacheloruddannelsen med forøgelse på 150% på specialiseringsdelen fra nuværende til ny pædagoguddannelse. PLS er uforstående overfor dette tiltag. PLS mener ikke, at 2,5 års specialisering gavner arbejdsmarkedet.

PLS foreslår at specialiseringen aldersopdeles i tre grupper, og at det socialpædagogiske element ligger indenunder alle specialiseringerne.

Specialiseringsretninger:

• 0-6 år	forslag til overskrift	Barndommens pædagogik.
• 7-23	forslag til overskrift	Fritids og ungdomspædagogik.
• Voksne.	forslag til overskrift	Voksenpædagogik.

Denne opdeling vil fremme inklusionstanken, i og med, at de færdiguddannede pædagoger indenfor en given aldersgruppe vil kunne opdage, og tackle forskellig adfærd og inkludere børn med særlige behov.

Derudover mener vi, at denne måde at opdele specialiseringen på vil give bedre sammenhæng mellem de studerendes valg af studieretning og aftagerfeltets behov.

Ved at udvide specialiseringsretning 2 til at omfavne unge til og med det treogtyvende år vil specialiseringen favne efterværnet.

En bred uddannelse, der rummer hele det pædagogiske felt

Det pædagogiske arbejdsfelt spænder bredt. Pædagoger beskæftiger sig med alt fra vuggestuebørn til ældre borgere med handicap. Paletten af mennesker, man som pædagog kommer i berøring med, er enorm. Men kerneopgaver forbundet med den pædagogiske profession er de samme, uanset hvilken brugergruppe man har at gøre med. Det handler om den mellem menneskelige relation, at fremme udviklingen, skabe tryghed, selvværd og omsorg. Kort sagt handler det om at se på fællesskabet og styrkelsen af det individuelle menneske igennem et kollektiv og ikke blot forsøge at diagnosticere eller klientgøre børn og borgere.

Dette mener vi gøres bedst ved en generalistuddannelse med fokus på relationen, og hvordan vi sikrer høj kvalitet af denne.

Den grundlæggende tanke bag det pædagogiske arbejde er, at de mennesker som vi arbejder med, danner sig som sociale væsner og udvikler sig ud fra deres egne behov og evner. Dermed ikke sagt, at der ikke skal gøres en forskel i den pædagogiske indsats overfor de meget forskellige mennesker, som vi kommer i kontakt med, men at grundkernen i det pædagogiske arbejde er det samme – nemlig pædagogikken. Derfor er det vigtigt, at de pædagogstuderende får en bred forståelse af faget pædagogik gennem deres uddannelse. Det handler om, at opbygge en solid grundviden i pædagogikken som fag og til sidst specialisere den i forhold til specifikke teorier og metoder.

- *PLS anbefaler ministeriets specialisering 3. Social og specialpædagogik A. Børn og unge særlig behov lægges op under de første 2 specialiseringer.*
- *At specialiseringen starter på 4. semester med 1 helt semester, hvor de studerende får kendskab til de forskellige specialiseringsretninger i et generalistperspektiv. Eftersom både vi og ministeriet går ind for en generalistuddannelse, mener vi, at det er vigtigt, at de studerende får et bredt kendskab til de forskellige pædagogiske arbejdsområder.*
- *Valget af specialisering skal altså være lige før 5. Semester.*
- *Derfor mener vi samtidig, at der ikke skal kunne rykkes 10 ECTS fra den i forvejen korte fællesdel til specialiseringen.*

Adgangsregulering til specialiseringen

PLS beder ministeriet om at forholde sig meget seriøst til, hvorledes de pædagogstuderende optages på deres specialiseringsretning eller hvordan pladserne fordeles. PLS ønsker på ingen måde, at det bliver karakterer eller udfaldet af prøver, der bestemmer, hvorvidt pædagogstuderende kan optages på en bestemt specialiseringsretning. PLS' undersøgelse af praktikkerne viser, at 20 % af de studerende ikke får den specialisering, som de har ønsket,¹ og vi frygter, at det vil være en stigende tendens, hvis valget af specialisering skal foretages så tidligt, som der er lagt op til.

Det er vores opfattelse, at de nyuddannede pædagoger fordeler sig med ca. 80% på daginstitutionsområdet samt fritidsinstitutionerne, 10% videreuddanner sig og 10% arbejder med voksen specialiseret pædagogik.

PLS anerkender, at vores uddannelse skal afspejle vores samfunds pædagogiske intuitioners behov og efterspørgsel. Derfor sår vi tvivl om, at det er den korrekte fordeling. Som tidligere skrevet ønsker PLS specialiseringsretningen med børn og unge med særlig behov lagt ind under specialiseringen 1 og 2.

¹ Bilag 1

Praktik

PLS er glad for, at der i reformudspillet lægges op til 4 praktikperioder, men mener, at den første praktikperiode er for kort.

Derfor anbefaler PLS:

- *At der hentes 4 uger fra den første lange praktik, som så lægges oven i den første praktik, der dermed udvides til 8 ugers praktik.*

Fokus på uddannelsen kræver SU-finansieret praktik

For at sikre kvaliteten i uddannelsen samt institutionernes økonomi og normering ønsker PLS, at praktikken overgår til at være SU-finansieret. De pædagogstuderende bør ikke indgå som en del af normeringen, da de bør sikres tid til fordybelse, kritisk refleksion og læring i praktikken. PLS ønsker, at det bliver uddannelsen, der kommer i fokus, og praktikkerne kan blive et læringsrum, hvor den studerende har metodefrihed og autonomi til at fokusere på de uddannelsesmæssige perspektiver. De pædagogstuderende må aldrig blive en arbejdsværdi, som institutionerne kan benytte som billig arbejdskraft, og som de bliver afhængige af for at leve op til deres normering indenfor en stram økonomisk ramme.

PLS' egen undersøgelse af praktikken viser, at 46% af de studerende i 2. Praktikperiode og 30 % af de studerende i 3. Praktikperiode ikke mente, at der var plads til at være studerende i praktikken.²

I hovedkonklusionerne af Rambølls evaluering af pædagoguddannelsen kan man læse *"lønnet praktik skaber en udfordring for læringsrummet... Rambøll vurderer, at lønnet praktik medfører, at driftshensyn er i konflikt med læringshensyn for den studerende. Det betyder, at læringsrummet for den studerende i nogle tilfælde er begrænset. Læringsrummet i praktikken er særligt vigtigt set i lyset af den teoretiske vægtning i uddannelsen og det forhold, at de studerende er yngre og mindre erfarne."*³

Ligesom følgegruppen for pædagoguddannelsen skriver i deres anbefalinger *"Følgegruppen vurderer først og fremmest, at SU-finansierede praktikperioder, i stedet for de lønede praktikperioder, vil muliggøre et højere læringsudbytte for de studerende i 2. og 3. praktikperiode. På samme måde vil et øget fokus på vejledning af de studerende i praktikken have positive effekter."*⁴

Det undrer os derfor, i PLS, at ministeriet ikke har lagt op til at gøre alle praktikperioderne SU-finansierede, og dermed hæve kvaliteten af pædagoguddannelsen, og de studerendes praktiske kompetencer.

² Bilag 1

³ Evaluering af pædagoguddannelsen s. 4

⁴ En styrket pædagoguddannelse, anbefalinger fra følgegruppen for pædagoguddannelsen s. 12

Derfor anbefaler PLS:

- *At alle praktikperioderne gøres SU-finansierede, og at de pædagogstuderende tages ud af normeringen i praktikkerne.*
- *Eller som et minimum, at den første halvårs praktik gøres SU-finansierede og indgår i fællesdelen.*
- *Vekselvirkningen mellem teori og praksis vil være opnåelig ved at indføre SU-finansieret praktik. Det er vigtig, at opnå hyppig veksel mellem at være på uddannelsesstedet og en institutionen. Eller at tænke institutionerne ind på uddannelsesstederne i praksisprojekter.*

Sikring af regional uddannelsesdækning

Mange pædagoguddannelsessteder nedlægges eller sammenlægges til større enheder i hele landet. Dette er problematisk for de lokale samfund, og det bevirker, at ikke alle har lige adgang til uddannelse i Danmark. De lokale pædagoguddannelser er netop med til at styrke lokalmiljøet og sikre, at studerende, der ikke har samme muligheder for at rejse langt til et uddannelsessted, kan tage en uddannelse til pædagog.

Det er også vigtigt, at de forskellige uddannelsesinstitutioner udbyder alle de fag og specialiseringer som pædagoguddannelsen rummer, så de pædagogstuderende kan vælge fag og specialisering efter arbejdsmarkedets behov samt egne interesser og kompetenceområder. Der er i hele Danmark behov for pædagoguddannelser, der uddanner til hele det brede felt.

Derfor anbefaler PLS:

- *At de lokale pædagoguddannelser skal sikres for fremtiden, og således at der er lige adgang til uddannelse i alle dele af landet til Danmark største videregående uddannelse.*
- *PLS anbefaler at alle uddannelsessteder forpligtes til at udbyde alle 3 specialiseringsretninger samt linjefaglige elementer.*

Timetal og taxameter

PLS mener, at der er gode intentioner i reformudspillet omkring at "genindføre" psykologi og sundhedsfag på pædagoguddannelsen, men vi er bekymrede for, at de gode intentioner drukner i et svimlende lavt timetal, og at disse initiativer bliver på papiret.

I marts 2011 lavede PLS, BUPL, Socialpædagogerne og Dansk Magisterforening en timetalsundersøgelse, som viste, at de pædagogstuderende i gennemsnit får 11 lektioner om ugen.⁵ Rektorkollegiet blev pålagt af tidligere uddannelsesminister Tina Nedergaard at lave tilsvarende timetalsundersøgelse for at be- eller afkræfte dette tal. Deres interne undersøgelse viste stort set det samme, nemlig 11 lektioner og 15 minutter.⁶

⁵ http://bupl.dk/presse/undersogelser/paedagogstuderendes_timetal?OpenDocument

⁶ http://www.uc-dk.dk/da/images/stories/pdf/rapporter/timetal_2011.pdf s.11-14

Begge undersøgelser viste desuden en 100% forskel på der, hvor der er mest undervisning, og der hvor der er mindst. Det betyder altså, at der er stor forskel på, hvor meget tid de studerende har med en kvalificeret underviser, hvilket kan lave kvalitetsforskelle på de enkelte uddannelsessteder.

PLS vil meget nødtigt se, dette fortsætte, og frygter, at det kan skabe A og B uddannelsessteder/professionshøjskoler. PLS ønsker, at alle pædagogstuderende skal tilbydes en uddannelse, og en undervisningsvolumen, der kvalificerer til den pædagogiske praksis.

Da PLS undersøgte uddannelsens obligatoriske fag var hovedkonklusionerne klare omkring at den manglende undervisning påvirker kvaliteten af uddannelsen "En af de ting der fremhæves i undersøgelsen under næsten samtlige spørgsmål er manglen på undervisning – manglen på undervisningstimer. Det er uanset om det drejer sig om vægtningen af fagene eller om de studerende føler sig klædt på til eksamen... Når der spørges til vægtningen af fagene opleves det at fagene fylder for lidt eller passende. Næsten ingen studerende oplever at fagene fylder for meget. Og her er det igen de få timer, der ligger til grund."⁷

Desværre har billedet ikke ændret sig til den positive side, siden 2011, og derfor lovede Ministeren Morten Østergaard på PLS' årsmødet 2013 en forøgelse på 10% i timetallet over den næste to år. Dette svarer kun til 1,1 lektionen om ugen og det mener vi er uambitiøst. Timetallet på pædagoguddannelsen er skræmmende lavt.⁸

Flere konfrontationstimer giver en større teoretisk og praktisk fundering, der vil afspejle sig direkte i kvaliteten af vores niveau som nyuddannede pædagoger og videre færden i faget.

Kreative og praktiske færdigheder er helt centrale i det pædagogiske fag, og derfor vigtige fokuspunkter i pædagoguddannelsen. I den nuværende uddannelse har de kreative fag alt for længe været nedprioriteret både time, indholdsmæssigt og økonomisk. Derudover er det problematisk, at linjefagene og de obligatoriske fag eksisterer som totalt adskilte elementer i uddannelsen uden nogen kobling. Derfor finder PLS det interessant med de valgfrie kompetencemål.

I PLS' undersøgelse af de obligatoriske fag på uddannelsen beskriver de studerende, at linjefagene og de andre fag opleves som to lukkede systemer, der ikke kommunikerer⁹

I Rambølls evaluering af pædagoguddannelsen er der i hovedkonklusionerne også fokus på det lave timetal. "Dog er realiseringen af den faglige fordybelse betinget af færre undervisningstimer og større grad af selvstudie. Selvstudie er ikke nødvendigvis befordrende for faglig fordybelse, idet ansvaret for den faglige fordybelse i høj grad placeres hos den enkelte studerende. På den måde kan udbyttet hos de studerende variere meget."¹⁰

Når man sammenligner pædagoguddannelsen med andre professionshøjskoleuddannelser, kan man se en tydelig forskel i taxametertilskuddet. Nogle af disse forskelle er logiske, da det

⁷ Bilag 2 s. 2

⁸ <http://www.bupl.dk/internet/boernogunge.nsf/0/9A4810022F23A477C125784E0035810B?opendocument>

⁹ Bilag 2

¹⁰ Evaluering af pædagoguddannelsen s. 4

ikke koster det samme at drive forskellige uddannelser, men der er stadig mange uforklarlige forskelle i taxameteret, hvilket medvirker til at timetallet på pædagoguddannelsen er så lavt. Det ses bl.a. i rektorkollegiets timetalsundersøgelse hvor de blandt andet skriver "Forskelle i taxameterens størrelse vil alt andet lige udmønte sig som forskelle i uddannelsens "købekraft"". Derudover ses denne model med forklaringen nedenfor

Tabel 3. undervisningstakst, samlet finansiering og gennemsnitligt timetal

Uddannelse	Undervisningstakst	Samlet finansiering	Gennemsnitligt timetal
Pædagogudd.	37.400	141.320	11
Finansøkonomudd.	41.800	209.850	16
Fysioterapeutudd.	43.600	204.540	16,5
Lærerudd.	47.500	232.820	13
Bygningskonstruktørudd.	71.500	350.350	24
Sygeplejerskeudd.	73.200	231.900	14

"Det må antages, at en større uddannelsesøkonomi giver en stærkere grundlag for at udbyde et højt timetal end en begrænset uddannelsesøkonomi. I den sammenhæng kan de bemærkes, at Pædagoguddannelsen har sektorens laveste uddannelsesstaxameter og det laveste gennemsnitlige ugentlige timetal.¹¹"

Følgegruppen for pædagoguddannelsen har også bemærket problematikken med de få ressourcer og det lave timetal. Derfor lyder en af deres anbefalinger "Følgegruppen anbefaler, at der tilføres flere ressourcer til brug for at øge antallet af undervisningstimer på de enkelte uddannelsessteder. Samtidig anbefales, at uddannelsesstederne lærer af hinanden med hensyn til bedre udnyttelse af de økonomiske rammevilkår"¹²

Derfor anbefaler PLS:

- At de kreative fag skal opprioriteres, tilføres flere midler og tænkes ind i de teoretiske fag på uddannelsen. Der skal sikres et bredt udvalg af valgfrie kompetencemål, som skal udbydes på samtlige uddannelsessteder.
- PLS kræver forøgelse på 20% af timetallet over de næste 2 år. Målet for PLS er 20 timers konfrontationsundervisning svarende 25 lektioner om ugen.
- At reformen reformerer de uforklarlige forskelle i taxametersystemet mellem professionsbacheloruddannelserne og derved hæver pædagoguddannelsens taxameter til et lige niveau med andre ligestillede uddannelser.

¹¹ http://www.uc-dk.dk/da/images/stories/pdf/rapporter/timetal_2011.pdf s. 5-6

¹² En styrket pædagoguddannelse, anbefalinger fra følgegruppen for pædagoguddannelsen s. 11

PLS

Pædagogstuderendes Lands sammenslutning
Rosenvængets Allé 16 3.sal • 2100 København Ø
Tlf: 3546 5880 • pls@pls.dk • www.pls.dk

Telefontid:
Man tirs. og tors. 10.00-15.00
Onsdag og fredag: Lukket

Det videre arbejde.

Med en helt ny struktur, modulopbygning og kompetencemål glæder vi os til det fremdaterede arbejde med at konkretisere uddannelsens udformning. PLS ser endnu gang frem til at se, hvad der bliver besluttet i Folketinget og byder en ny pædagoguddannelse velkommen.

Afslutningsvis vil vi opfordre ministeriet til at finde inspiration til den nye pædagoguddannelse i de vedlagte bilag, som der også er refereret til i dette høringssvar. Bilagene indeholder undersøgelser omkring praktikerne på pædagoguddannelsen samt de obligatoriske fag. Disse undersøgelser har blandt andet dannet baggrund for "PLS' anbefalinger til en bedre pædagoguddannelse" som også er at finde som bilag, ligesom PLS' kommentarer til visionspapiret, og eget udkast til en ny pædagoguddannelse er vedhæftet. Sidst, men ikke mindst vil PLS' principprogram være som bilag, da det her er beskrevet, hvilke principper og tanker PLS mener, at en pædagoguddannelse skal indeholde.

Opsummering

PLS støtter;

At der ikke er indført karakter i praktikerne, og at det fastholdes som en godkendelse eller ikke godkendelse.

At der ikke er indført flere prøver samt eksamener i vores uddannelse.

At der er kommet en observationens samt empiri praktik i den afsluttende del af vores uddannelse i henhold til vores bachelor.

Fællesdelens fag har substans og en god sammensætning samt de afspejler det pædagogiske fag.

Den samlede mængde af praktik på pædagoguddannelse.

Tværgående undervisning på tværs af de 3 specialiseringsretninger.

PLS

Pædagogstuderendes Lands sammenslutning
Rosenvængets Allé 16 3.sal • 2100 København Ø
Tlf: 3546 5880 • pls@pls.dk • www.pls.dk

Telefontid:
Man tirs. og tors. 10.00-15.00
Onsdag og fredag: Lukket

PLS støtter ikke;

Forholdet mellem fællesdel og specialisering. Vi mener, at fællesdelen fylder alt for lidt, og at det grundlæggende i pædagogik fortjener mere opmærksomhed end 50-70 ECTS point.

At der kan gå 10 ECTS point fra fællesdelen til den i forvejen fyldige specialisering.

At professionshøjskolerne kan søge om dispensation til ikke at udbyde en af specialiseringsretningerne, så der på den måde vil være dele af Danmark, hvor den ene specialiseringsretning ikke bliver udbudt.

Specialiseringsretningernes opdeling

Længden af den første praktikperiode.

At der bibeholdes et års lønnet praktik i uddannelsen

Bilag:

Bilag 1: PLS undersøgelse om praktikken på pædagoguddannelsen.

Bilag 2: PLS undersøgelse om de obligatoriske fag på pædagoguddannelsen.

Bilag 3: PLS 10 anbefalinger til en bedre pædagoguddannelse.

Bilag 4: PLS kommentar til visionspapiret

Bilag 5: En styrket pædagoguddannelse, samt egen model over ny pædagoguddannelse.

Bilag 6: PLS principprogram

10 anbefalinger til en bedre pædagoguddannelse

Pædagogstuderendes Landssammenslutning anbefaler følgende:

Anbefalingerne er skrevet i vilkårlig rækkefølge.

- Afskaffelse af de lønnede praktikker
- National garanti på minimum 20 timer om ugen
- Ret til overførsel af SU-tillæg og/eller lån i de lønnede praktikker
- Ret til 2 timers vejledning pr. uge i praktikkerne
- 2 timers individuel personlig og faglig vejledning om måneden på studiet
- Sikring af regional uddannelsesdækning
- Linjefagene tilføres flere midler og alle linjefag udbydes på samtlige uddannelsessteder
- Styrkelse af specialiseringen i den nuværende generalistuddannelse
- De økonomiske midler til pædagoguddannelsen øremærkes til uddannelsen
- Generel styrkelse af pædagoguddannelsen

10 anbefalinger til en bedre pædagoguddannelse

- **Afskaffelse af de lønnede praktikker**

Vi oplever, at det kan være svært at få tid til læring og faglig sparring i de lønnede praktikker, fordi de studerende er "fanget" mellem ansættelsesmæssige og studiemæssige krav. PLS ønsker, at det bliver uddannelsen, der kommer i fokus i praktikkerne, så de kan blive et læringsrum, hvor den studerende har metodefrihed og autonomi til at fokusere på de uddannelsesmæssige perspektiver. De pædagogstuderende bør ikke indgå som en del af normeringen i praktikkerne, da der bør sikres tid til fordybelse, kritisk refleksion og læring i praktikken.

Derfor anbefaler PLS: At alle praktikperioderne gøres SU-finansierede, og at de pædagogstuderende tages ud af normeringen i praktikkerne.

- **National garanti på minimum 20 timer om ugen**

I marts 2011 lavede PLS, BUPL, Socialpædagogerne og Dansk Magisterforening en timetalsundersøgelse, som viste, at de pædagogstuderende i gennemsnit får 11 lektioner om ugen. Det mener vi i PLS er for lidt! Flere konfrontationstimer giver en større teoretisk fundering for den enkelte studerende i mødet med praksis. Det er blandt andet i mødet med kvalificerede undervisere og medstuderende, at pædagogstuderende dannes fagligt og socialt. Den faglige læring og sparring skal ske med en underviser på minimum diplomniveau.

Derfor anbefaler PLS: At undervisningstimetallet på pædagoguddannelsen hæves, og de pædagogstuderende skal sikres minimum 20 timer om ugen.

- **Ret til overførsel af SU-tillæg og/eller lån i de lønnede praktikker**

PLS ønsker, at de lønnede praktikker afskaffes hurtigst muligt, men der er nogle forhold under de lønnede praktikker, der er så kritisable, at de skal ændres nu!

Når pædagogstuderende, der har tillæg og/eller lån til deres SU skal i lønnet praktik, går de markant ned i indkomst. PLS mener, at alle studerende skal have lige muligheder for at gennemføre pædagoguddannelsen uagtet deres økonomiske forhold. I dag sker der en uheldig differentiering, når studerende, som får tillæg og/eller lån til deres SU, ikke kan overføre disse til de lønnede praktikker, og derfor går markant ned i indtægt i disse perioder.

Derfor anbefaler PLS: At studerende med særlige økonomiske tillæg og/eller lån til studiet skal have mulighed for at beholde disse, når de skal i praktik.

- **Ret til to timers vejledning pr. uge i praktikkerne**

Der er i bekendtgørelsen ikke fastlagt, hvor meget vejledning studerende har ret til i praktikkerne. Faglig vejledning i praktikperioderne er med til at styrke pædagogstuderendes evne til at koble teori og praksis. Dette kræver, at praktikvejlederne på institutionerne bliver uddannet til at varetage vejlederrollen mest hensigtsmæssigt, så kvaliteten i praktikvejledningen sikres. De studerende skal få tid til fordybelse gennem faglig sparring med vejlederen.

10 anbefalinger til en bedre pædagoguddannelse

Derfor anbefaler PLS: At de studerende i praktik minimum har krav på to timers vejledning om ugen af en person, som skal være pædagog og uddannet vejleder, som skal styrke praksiskoblingen til den teoretiske del af uddannelsen samt den studerendes forståelse af den pædagogiske praksis.

- **To timers individuel personlig og faglig vejledning om måneden på studiet**

Ifølge AKF-undersøgelsen omkring frafald på professionsbacheloruddannelserne fra 2010 er de studerendes tilhørsforhold til uddannelsesstedet en vigtig faktor i forhold fastholdelse på studiet. Et vigtigt element i pædagoguddannelsen er individuel faglig og personlig vejledning, da denne er med til at fastholde de studerende på uddannelsen og give dem et tilhørsforhold til uddannelsesstedet. Med personlig vejledning menes der vejledning omkring private forhold, der påvirker den studerende personligt og studiemæssigt. Pædagoguddannelsen er et sted, hvor de studerende gror fagligt og personligt og gennem mødet med kvalificerede vejledere kan vi styrke den udvikling, der sker.

Derfor anbefaler PLS: At alle studerende sikres muligheden for to timers individuel faglig og personlig vejledning om måneden udover de 20 timer om ugen på uddannelsesstedet.

- **Sikring af regional uddannelsesdækning**

Mange pædagoguddannelsessteder nedlægges eller sammenlægges til større enheder i hele landet. Dette er problematisk for de lokale samfund, og det bevirker, at ikke alle har lige adgang til uddannelse i Danmark. De lokale pædagoguddannelser er netop med til at styrke lokalmiljøet og sikre, at studerende, der ikke har samme muligheder for at rejse langt til et uddannelsessted, kan tage en uddannelse til pædagog.

Derfor anbefaler PLS: at de lokale pædagoguddannelser skal sikres for fremtiden, og således at de lokale traditioner og udtryksformer fastholdes ved lokale uddannelsesmiljøer.

- **Linjefagene tilføres flere midler og alle linjefag udbydes på samtlige uddannelsessteder**

Kreative og praktiske færdigheder er helt centrale i det pædagogiske fag, og derfor vigtige fokuspunkter i pædagoguddannelsen. I den nuværende uddannelse har de kreative fag alt for længe været nedprioriteret både time- og indholdsmæssigt. Derudover er det problematisk, at linjefagene og de obligatoriske fag eksisterer som totalt adskilte elementer i uddannelsen uden nogen kobling.

Derfor anbefaler PLS: At de kreative fag opprioriteres, tilføres flere midler og indtænkes i alle elementer i uddannelsen, og at alle linjefag udbydes på samtlige uddannelsessteder.

10 anbefalinger til en bedre pædagoguddannelse

- **Styrkelse af specialiseringen i den nuværende generalistuddannelse**

Det pædagogiske arbejdsfelt spænder bredt, og det er vigtigt, at vi har en bred viden inden for det pædagogiske fag. Paletten af borger- og børnegrupper, man som pædagog kommer i berøring med, er enorm, og derfor er det vigtigt, at man som pædagogstuderende bliver præsenteret for bredden af det pædagogiske fag. Kerneopgaverne forbundet med den pædagogiske profession er de samme, uanset hvilken brugergruppe man har med at gøre. Det handler om den mellem menneskelige relation og at sikre en god udvikling for det barn eller den borger, vi arbejder med.

Derfor anbefaler PLS: At pædagoguddannelsen fastholdes som en generalistuddannelse, men at der inden for rammen af generalistuddannelsen sker en generelt faglig opprioritering af specialiseringsmulighederne samt en revidering af den nuværende brugergruppeinddeling.

- **De økonomiske midler til pædagoguddannelsen øremærkes til uddannelsen**

Alt for længe har vi oplevet, at den økonomi der gives til professionshøjskolerne til uddannelse såsom undervisning, vejledning osv. i Danmark bruges til meget andet end uddannelse. Dette er klart med til at forringe kvaliteten af pædagoguddannelsen. Derudover har vi oplevet, at professionshøjskolerne bruger penge fra pædagoguddannelsen til andre uddannelser i den enkelte professionshøjskole.

Derfor anbefaler PLS: At den økonomi der gives til pædagoguddannelsen på professionshøjskolerne direkte øremærkes til uddannelsen af pædagoger, og at der skabes større gennemsigtighed med professionshøjskolernes økonomi.

- **Generel styrkelse af pædagoguddannelsen**

Vi oplever, at de studerende tilbydes meget forskellige studievilkår, både på uddannelsesstederne og i praktikkerne. Det er vigtigt, at der bliver kigget på, hvordan vi kan styrke pædagoguddannelsens generelle indhold samt koblingen mellem teori og praksis, som skal styrkes i alle uddannelsens fag og elementer; eksempelvis skal alle uddannelsessteder tilbyde bevisgivende førstehjælpskursus. For at dette kan ske, er det essentielt, at bekendtgørelsen bliver mere konkret på de ovenstående anbefalinger, så de studerendes rettigheder bliver synliggjort i bekendtgørelsen, og at også praktikrettigheder indskrives heri og ikke i overenskomsten, da KL ved overenskomstforhandlingerne har påpeget, at de studerendes praktikforhold ikke kan tages med til forhandlingerne og skal behandles i forbindelse med bekendtgørelsen. Derudover er pædagoguddannelsens taxametertilskud er for lavt og bør øges.

Derfor anbefaler PLS: At alle regler samles i bekendtgørelsen for pædagoguddannelsen, så overenskomsten ikke er styrende for praktikkerne.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K

København 28. august 2013

Vedr. høring over forslag til ændring af lov om professionsskoler mv. – ændringer som følge af ny pædagoguddannelse

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte har fremsendt høringsskrivelse vedrørende forslag til ændring af lov om professionsskoler mv. (ændringer som følge af ny pædagoguddannelse) med anmodning om eventuelle bemærkninger senest 28. august 2013.

Der indgår viden om udviklingspsykologi som del af grundfagligheden i beskrivelsen af pædagoguddannelsen. Foreningen vil gerne gøre opmærksom på, at der er behov for egentlig undervisning i udviklingspsykologi. Det er en klar forudsætning for, at pædagoger kan identificere og fortolke udviklingstegn hos børn, og dermed tilrettelægge en indsats der understøtter en god udvikling. Det er også en forudsætning for, at pædagogerne er i stand til at få øje på bekymrende eller forsinket udvikling tidligt i processen og handle derpå. Det er således ikke nok med en introduktion i udviklingspsykologi i et enkelt forløb ved siden af mange andre temaer. Udviklingspsykologi bør være et selvstændigt fagområde i pædagoguddannelsen.

Det vil være meget hensigtsmæssigt, hvis der i uddannelsen også indføres undervisning i udviklingspatologi, omsorgsvigt og overgreb (fysiske og seksuelle) samt mistrivsel (såvel psykisk som fysisk mistrivsel, da f.eks. manglende udvikling, herunder motorisk udvikling og fysisk vækst hos et barn, kan skyldes psykisk mistrivsel og/eller fysisk sygdom).

Undervisning i disse tre emner vil medvirke til at klæde pædagogerne meget bedre på til at kunne opspore tidlige tegn hos børnene på alvorlige problemer som følge af omsorgsvigt, overgreb og mistrivsel.

Foreningen går ud fra, at der i uddannelsen undervises i den skærpede underretningspligt, men hvis ikke, bør dette emne indgå.

Med venlig hilsen

Rie Rasmussen
Formand

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
1260 København K

9. juli 2013
Jour.nr.
2013/4810/0001/*2

Vedr. høring om forslag til lov om ændring af lov om professionshøjskoler og ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

Danmarks Lærerforening har modtaget forslaget til lov om ændring af lov om professionshøjskoler og ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog til høring.

Foreningen tager forslaget om ophævelse af den eksisterende lov om uddannelsen af professionsbachelorer som pædagog til efterretning.

Foreningen ser frem til at modtage den kommende bekendtgørelse, der udmønter den nye pædagoguddannelses indhold, til høring.

Med venlig hilsen

Ase Bonde
Konsulent
Danmarks Lærerforening
Vandkunsten 12
1467 København K

Kirsten Lippert

Fra: Jette Rohde <dmf@maelkeritidende.dk>
Sendt: 3. juli 2013 13:45
Til: V-VUS - Jura
Cc: dmf@maelkeritidende.dk
Emne: VS: Tillæg til: Høring over lovforslag over udkast til forslag om bl.a. ophævelse af pædagoguddannelsesloven
Vedhæftede filer: Høring og høringsliste 1. juli.DOCX; Ophævelse af pædagogloven.doc
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Foreningen af Dansk Mejeriingeniør Forening har ingen kommentar til høring over lovforslag over udkast til forslag om bl.a. ophævelse af pædagoguddannelsesloven.

Venlig hilsen

Jette Rohde

Dansk Mejeriingeniør Forening

Dansk Mejeriingeniør Forening
 Munkehatten 28 * DK-5220 Odense SØ
 Tlf.: +45 66 12 40 25 * direkte +45 22 21 40 25
<http://mejeriingenioer.dk/>

Fra: Kirsten Arvesen [<mailto:ka@ac.dk>]
Sendt: 2. juli 2013 13:12
Til: Medlemsorg-udsendelse
Cc: FUU-s
Emne: Tillæg til: Høring over lovforslag over udkast til forslag om bl.a. ophævelse af pædagoguddannelsesloven

Til medlemsorganisationerne

Nedenstående mail er modtaget som tillæg til høring vedr. lovforslag over udkast til forslag om bl.a. ophævelse af pædagoguddannelsesloven.

Med venlig hilsen

Kirsten Arvesen
Sekretær

M 2535 4132
E ka@ac.dk

Akademikerne

T +45 3369 4040
 E ac@ac.dk
 W www.ac.dk

Fra: Kirsten Lippert [<mailto:KIL@vus.dk>]

Sendt: 2. juli 2013 11:43

Til: AC; BUPL - Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund; brd@brd.dk; 'bf@boernesagen.dk'; 'anha@ucsyd.dk'; Danmarks Evalueringsinstitut (EVA); Danmarks Lærerforening; Skolelederforeningen; Dansk Erhverv; Dansk Industri; DM; Danske Studerendes Fællesråd; Danske Universiteter; Det Centrale Handicapråd; Danske Handicaporganisationer; FTF; kl@kl.dk; LO; Lærernes Centralorganisation; Professionshøjskolernes Rektorkollegium; 'post@udsatte.dk'; Skole og Forældre; sl@sl.dk; regioner@regioner.dk; 'pls@pls.dk'; Rådet for Erhvervsakademiuuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Cc: Lars Bo Henriksen; Johnny K. Mogensen; Inge Mærkedahl; Jørgen Winther

Emne: VS: Høring over lovforslag

Til alle høringsparter

Vi er blevet opmærksomme på, at følgende sætning ikke er kommet med i udkastet til lovforslag: "Desuden sikres det, at alle studerende klædes på til at kunne gennemføre "den svære samtale" – eksempelvis med forældre"

Sætningen er markeret med rødt i afsnittet om Fællesdel i vedlagte lovudkast

Med venlig hilsen
Kirsten Lippert
Kontoret for Jura
Direkte telefon: + 45 7231 7866

**Ministeriet for Forskning, Innovation
Og Vidergående Uddannelser**

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte
Bredgade 43
DK-1260 København K
Telefon: +45 3332 3501
E-mail: vus@vus.dk
www.fivu.dk

Kirsten Lippert

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 1. juli 2013 14:46
Til: Kirsten Lippert
Emne: SV: Høring over lovforslag

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Elise S. Hansen
Chefsekretær

Fra: Kirsten Lippert [<mailto:KIL@vus.dk>]

Sendt: 1. juli 2013 10:34

Til: Akademikernes Centralorganisation; BUPL - Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund; brd@brd.dk; bf@boernesagen.dk; anha@ucsyd.dk; Danmarks Evalueringsinstitut (EVA); dlf@dlf.dk; Skolelederforeningen; Dansk Arbejdsgiverforening; Dansk Erhverv; Dansk Industri; Dansk Magisterforening - Fagforening for højtuddannede; Danske Studerendes Fællesråd; Danske Universiteter; Det Centrale Handicapråd; Danske Handicaporganisationer; FTF; kl@kl.dk; Landsorganisationen i Danmark; Lærernes Centralorganisation; Professionshøjskolernes Rektorkollegium; post@udsatte.dk; Skole og Forældre; sl@sl.dk; regioner@regioner.dk; pls@pls.dk; Rådet for Erhvervsakademiuuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Cc: Charlotte Stuhr; Johnny K. Mogensen; Jørgen Winther; Lars Bo Henriksen; Anja Janum; Inge Mærkedahl; Pernille Olesen Mønnike

Emne: Høring over lovforslag

Hermed høring over udkast til forslag om bl.a. ophævelse af pædagoguddannelsesloven

Med venlig hilsen

Kirsten Lippert

Kontoret for Jura

Direkte telefon: + 45 7231 7866

**Ministeriet for Forskning, Innovation
Og Videregående Uddannelser**

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte

Bredgade 43

DK-1260 København K

Telefon: +45 3332 3501

E-mail: vus@vus.dk

www.fivu.dk